30
Birincikânun 1942
ÇARŞAMBA
YIL: 26*SAYI: 8932

İdare evi: Ankara cad. VAKIT Yurdu
Posta Kutusu: İst. 6
Telg. VAKIT İstanbu
Telefon: 24370 (İdare) 21413 (Yazı)

VAKIT

Hergün 6 Sayfa
Sayısı Heryerde 5 Kuruş

Japonyanın müttefiklere karşı açtığı harbin bir yıllık bilânçosu
Yazısı 2 nci sayfada

Meclis

Yılbaşı tatilinden sonra 15 gün daha toplantılara devam edecek

Ankara: 29. (Vakıt) — Meclis yarın yapacağı toplantıda Yılbaşı dolayısile Pazartesiye toplanma kararını verecek, on gün kadar toplantılarına devam ettikten sonra intihabı yenileme kararını verecektir. Yeni Meclis 1 Mart başında toplanarak 1943 yılı bütçesinin müzakeresiyle içtimalarına başlayacaktır.

Ingilizler Fransız Somalisini işgal ettiler

Londra, 29 (A.A) — Hariciye nazırlığı, Fransız Somalisinin birleşmiş milletlere iltihakını aşağıdaki tebliğle bildirmiştir.

Mairobideki İngiliz kumandanı general Fovkes ve muharip Fransanın mümessili Chancel, Fransız Somalisindeki vali vekili general Dupont'la bir anlaşma imzalamışlardır. Bu anlaşma gereğince Fransız Somalisi muharip Fransanın âzası olarak birleşmiş milletlere iltihak etmektedir.

Anlaşma 28 ilkkânında saat 25 de imzalanmıştır.

Londra, 29 (A.A) — Röyter ajansının aldığı bir habere göre Fransız Somalisinin muharip Fransaya iltihakına ait anlaşmanın imzası törenin de general Legentillomme da hazır bulunmuştur. Şimdi Madagaskar yüksek komiseri olan general Legentillomme bundan evvel Fransız somalisi umumi valisi idi.

Fransız müstemleke idaresi yüksek memurlarından M. Batardelle Somali umumi valiliğine tayin edilmiştir.

Dögolcüler de Somalide

Lonrda, 29 (A.A) — Vişi radyosuna göre İngiliz kıtaları ile Dögolcüler, iki noktadan Fransız Somalisine girmişlerdir.

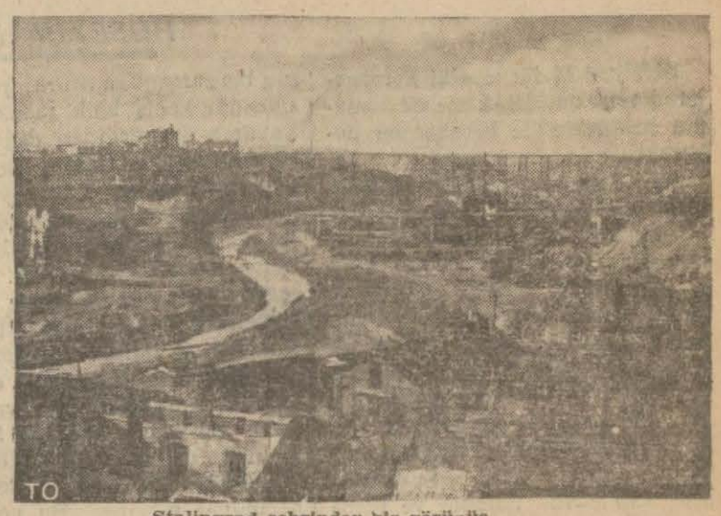

Stalingrad şehrinden bir görünüş

Tank harbinde modern aldatmacalar

Rus ordusunun yeni kış taarruzu neticesinde kazandığı muvaffakiyetler ile Alman ordularının derhal yıkılacağını farzetmek yanlış olur. Rus ilerlemelerinin şark cephesinde husule getirebileceği değişiklikleri düşünürken biraz beklemeği ve karşı tarafın alacağı tedbirleri öğrenmeyi ihtiyat icaplarına ve tecrübelerin şimdiye kadar verdiği derslere daha uygun buluyoruz.

Yazan: *Asım Us*

Eski harplerde olduğu gibi yeni harplerde kazanılan muvaffakiyetlerde hasmı aldatmak için kullanılan usullerin büyük bir rol oynadığını görüyoruz. Harbin ilk senesinde İngilizler Büyük Britanyayı istilâ için hazırlanan Alman kuvvetlerine karşı Manş denizine petrol dökerek taarruz zamanında tayyare bombaları ile ateşlemek suretile teşebbüsü akim bırakmışlardı. Almanlar yazın sıcak mevsiminde Afrika çöllerinde taarruz yapılamıyacağını düşünerek rahatça duran İngilizleri aldatmak için geçen yazın firijiderli tanklar icat ettiler; bunlarla ilk hamlede İngilizleri mağlûp ederek İskenderiye ve Kahire önlerine kadar geldiler. Ruslar geçen kışın yaptıkları mukabil taarruzlarda süvari kuvvetlerini kullanmışlardı; Almanların tankları ve diğer motörlü silâhları kışın şiddetinden dolayı işlemediği için muvaffak olmuşlardı.

Bu sene yeniden Rusların kış taarruzları bahis mevzuu oldukça herkes geçen seneyi hatırlıyor, bu defaki taarruzların da yine süvari kuvvetleri ile yapılacağını zannediyordu. Halbuki Ruslar arada geçen zaman zarfında Almanları bir sürprizle karşılaştırmak için başka türlü hazırlıklar yapmışlar.

Tank grupları ile kayaklı orduyu birleştirmişler; diğer taraftan nehirlerden ağır tankları geçirmek için suların içerisine gece karanlığında çalışan ameleler vasıtasile gizli köprüler kurmuşlar; Almanların hiç beklemedikleri bir şekilde karşılarına tanklar ve kayaklı askerlerle çıkmışlardır.

Moskovadan İsviçre gazetelerine bildirildiğine göre Ruslar yaz aylarında İngilizlerin "Commandos" dedikleri usule göre kayaklı taarruz ordusu hazırlamışlardır. Moskovadaki umumi karargâh bu suretle hazırlanan yeni kuvvetlerin kış içinde yapacağı taarruz hareketi üzerinde aylarca tetkikler yapmıştır. Kayaklı askerler hususi surettte yapılmış çok süratli bir nevi tank üzerine bindirilmiş ve her tarafında soğuğa karşı muhafaza edilmiş olduğu halde hareket geçmiştir. Bu kayaklı askerler mitralyözlerle mücehhezdir; üzerlerinde zırhlı örtüler vardır. Sular altında gizlenmiş köprülere gelince, bunlar bilhassa Rijev bölgesinde Rus taarruzu başlamazdan evvel Sovyet neferleri tarafından bütün bir hafta yalnız geceleri çalışılarak nehir sularının içerisine Alman ileri karakollarından nihayet bir kaç yüz metre mesafede yerleştirilmiştir. Yük taşıyan sathı suların 15 santimetre kadar altında olmak üzere yerleştirilen bu köprüler en ağır tanklara dayanacak derecede sağlam olduğu için son Rus taarruzunu kolaylaştırmıştır. Nehir sularının içerisine gece karanlığından istifade edilerek gizlice kurulmuş olan köprülerin etrafını buz tuttuğu için Almanlar Rus tanklarını iptida hafif buz tabakaları üzerinde yürüyerek geçiyor zannına düşmüşler, ancak sonradan işin esasını anlamış'lardır.

Yeni kış taarruzu hareketlerinde Rusların gösterdikleri bu taktik muvaffakiyeti kızılordunun modern harpte almış olduğu tekâmül derecesine bir delildir; aynı zamanda Alman ordusuna karşı elde edilen muvaffakiyetlerin sadece bir tesadüf eseri, yahut Rus askerinin iklim şartlarına alışkınlığı neticesi olmadığını da gösterir.

Bununla beraber şimdiye kadar geçirdiğimiz tecrübelere göre bir hakikati de unutmamak lâzımdır: Ne vakit muharip taraflardan biri harpte kendisine üstünlük temin eden yeni bir silâh, veya yeni bir taktik ortaya atarsa bununla elde edilen muvaffakiyet katî zafere kadar gidemiyor; hasmı olan taraf derhal bu yeni silâhın veya taktiğin karşısında yeni bir tedbir buluyor.

Onun için Rus ordusunun yeni kış taarruzu neticesinde kazandığı muvaffakiyetlerle Alman ordularının derhal yıkılacağını farzetmek yanlış olur. Bu itibarla Rostofa 10 kilometreye kadar yaklaştığı bildirilen Rus ilerlemelerinin şark cephesinde husule getirebileceği değişiklikleri düşünürken biraz beklemeği ve karşı tarafın alacağı tedbirleri öğrenmeği ihtiyat icaplarına ve tecrübelerin şimdiye kadar verdiği derslere daha uygun buluruz.

Kuvvetli bir İngiliz filosu Cebelüttarıkta

Londra, 29 (A.A) — Paris radyosuna göre aralarında Victorious ve Furicus'da bulunan 3 uçak gemisi ile 3 kruvazör ve birçok diğer harp gemilerinden müteşekkil kuvvetli bir İngiliz filosu Cebelüttarıka gelmiştir.

Ahmed Ihsan Tokgöz

Dün değirmendere'de gömüldü

Ölümünü dün teessürle haber verdiğimiz Servetifünun sahibi ve müessisi Ordu mebusu Ahmet İhsan dün öğleden sonra Değirmenderedeki köş.

(Devamı Sa. 4 Sü. 3 de)

Hariciye Vekilimiz Parti Grupunda izahatta bulundu

Ankara, 29 (A.A.) — C. H. P. meclis grupu umumî heyeti bugün (29 ilkkânun) saat 15,15 de reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Uran'ın reisliğinde toplandı:

Celse açıldıktan ve geçen toplantının zabıt hulâsası okunduktan sonra söz alarak kürsüye gelen hariciye vekili Numan Menemencioğlu, son haftalar zarfında cereyan eden uzak yakın dünya siyasî hâdiseleri üzerinde grup umumî heyetini tenvir etmiş ve bazı hatiplerin sorgularına cevap vermiştir.

Ruznamede müzakere edilecek başka madde olmadığından saat 16,30 da celseye nihayet verilmiştir.

Tunusta bir sokak ve şehirden bir kısım

Tunusta Almanlar hücuma geçti

Soğuk, yağmur ve çamur harekâtı güçleştiriyor

Kahire: 29, (A.A.) — Dün Vadiülkebir çevresinde düşmanla temasta olan kıtalarımız kayde değer hiç bir hareket bildirmemişlerdir.

Muharebe çevresi üzerinde pek az faaliyet olmuştur. Tunus ve La gouletta 27/28 İlkkânun gecesi bombalanmıştır. Yük garları yakınında yangınlar çıkmıştır.

Yukarıda bildirilen harekâttan bütün uçaklarımız dönmüşlerdir.

Londra: 29, (A.A.) — Fas radyosunun bugün öğleden sonra verdiği haberlere göre sekizinci İngiliz ordusu Sirtenin 80 kilometre batısında toplanmaktadır.

Bu arada General Montgomeryнin öncü kıtaları Rommelin artçı, kuvvetleriyle daimi temas halinde dir. Bu İngiliz öncüleri Afrika mihver ordusunun ana kuvvetlerini de hırpalamaktadırlar.

Diger taraftan Cezair radyosundaki Amerikan sözcüsü şu demeçte bulunmuştur:

Gerek General Eisenhover, gerek Alman Generali Nehring hava

(Devamı Sa. 4 Sü. 2 de)

ALTIN DÜN 30 LİRAYA ÇIKTI

Bir tüccarın 159 bin liralık altın aldığı tesbit edildi

Altın işi gün geçtikçe yeni yeni safhalar arzetmeğe başlamıştır. Dünkü sayımızda, piyasaya müdahale eden bazı Suriyeli alıcılar yüzünden bir Reşadiye altınının 29 liraya çıktığını yazmıştık. Dün de, piyasaya Anadoludan gelen bazı tüccarların müdahale ettiği görülmüştür.

Bu yüzden, fiyatlarda terfi vardır. Dün, bunlardan birinin 159 bin liralık altın aldığı tesbit edilmiştir. Alâkadar resmî memurlar, işe el koymuşlardır. Altın alım satımı serbest olduğu için bu husus ta yeni kararlar alınacağı tahmin edilmektedir.

Dün, bir Reşadiye altınının fiyatı 30, külçe altının bir gram fiyatı ise 452 kuruştu.

ŞARK CEPHESİNDE HARP EN ŞİDDETLİ SAFHASINDA

Almanlara göre

Ruslar ağır zayiat veriyor, bir gurup imha edildi

Ruslara göre

Almanlar Stalingrad'da ikiye ayrıldı, ricat ediyor

Berlin, 29 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Terek bölgesinde düşmanın mevzii hücumları akim kalmıştır. Alman ve Romen kıtaları karşı hücuma geçerek düşmanı püskürtmüşler ve bu arada bir çok tankı imha etmişlerdir.

(Devamı Sa. 4 Sü. 4 de)

Dö Gol Jiro ile görüşecek

Hür Fransızlar şefi Jiroyu övüyor

Nevyork 29, (A.A.) — Avrupadan gelen telgraflar, general dö Golün sansan general Jiro ile görüşmek üzere takriben bir hafta sonra Afrikaya gideceğini bildirmektedir. Bu görüşme, Lâvale muhalif olan bütün Fransızları birleştirmek için mütarekeden beri yapılan ilk teşebbüstür.

Nevyork, 29 (A.A.):

Vişi radyosu, mareşal Petenin, şimali Afrikadaki Fransız makamları nın başında bulunanları müttefikler, le işbirliği yaptıkları için tekrar takbih ettiğini bildirmektedir. Vişi kabine meclisi general Jiroyu Fransız tabiyetinden çıkarmıştır.

Londra, 29 (A.A.) — General dö Gol radyo ile yaydığı demeçte, Fransada teslimiyet, diktatörlük ve ida

(Devamı Sa. 4 Sü. 6 da)

Misafir İngiliz Mebuslar Ankarada

Ankara, 29 (A.A) — Ziyaret maksadiyle memleketimize gelmiş bulunan İngiliz mebuslarından liberal partisinden lord Teviot, işçi partisinden M. Lavsson ve muhafazakâr partisinden M. Vedderburn Ankaraya pazartesi saat 20,45 vasıl olmuşlar ve garda meclis namına parlâmentolar birliği gurupu ikinci reisi Tokat me.

(Devamı Sa. 4 Sü. 5 de)

Ahmet Mithat merhum

Dün ölümünün yıldönümü idi

(Yazısı 4 üncüde)

Millî Piyango ortaklığı

2700 hissenin ortak olduğu piyango numaraları bugün 5 nci sayfamızda

Okuyucularımız arasında tertip ettiğimiz 1943 yılbaşı milli piyango ortaklığı hisse makbuzlarının tevzi dün sona ermiştir. Yılbaşı kesidesine okuyucularımız 1300 yirmibeş kuruşluk ve 1400 50 kuruşluk biletle iştirak etmişlerdir. 25 kuruşluk kırmızı mürekkeple basılmış makbuz sahipleri 375 liralık bilete, 50 kuruşluk gurup makbuzu sahipleri de makbuzun sıra numarası ile bugün 5 nci sayfamızda ilân ettiğimiz piyango biletlerine ortak bulunmaktadırlar. Gurup makbuzu sahiplerine düşecek ikramiyeyi 100 ortak arasında taksim edeceklerdir.

Vakıt, ehemmiyetsiz bir ceb harçlığı ile okuyucularına hiç olmazsa gazete paralarını temin etmek, yüzlerce talihliyi birleştirmek ve en nihayet millî bir varidat olan millî piyangonun talihlisi olmak heyecanını vermek için tertip ettiği bu ortaklıkları ile okuyucularını memnun ettiğine kanî bulunmaktadır.

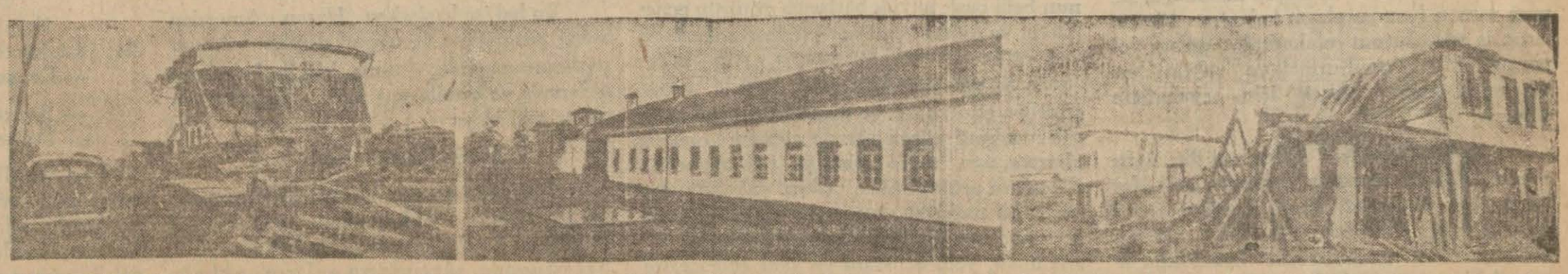

Bütün yurtda derin bir tesir ve ıztırab doğuran Erbaa yer sarsıntısında felâkete uğrayan vatandaşlarımıza, başta Kızılay olmak üzere her yerden sıcak kucak açıldı ve elden gelen hiçbir yardım esirgenmedi. Hükûmet, açıkta kalanları da iskân etmiştir. Resimde bir harabe haline gelen Erbaanın iki yıkık kısmını ve tek sağlam bina kalan ilkmektebi görüyorsunuz

Musiki Bahsi

Ankara konservatuarı ve tarihî konserler

HÜSEYİN HULKİ

Türkiyedeki ilk musiki hareketlerini tetkik edersek mehterhanenin kaldırılmasile beraber on dokuzuncu asır başlangıçlarına tesadüf ettiğini görürüz. Napolyonun bando mızıkası şeflerinden olan meşhur opera bestekârı Donizettinin kardeşi Gaetano Donizettinin 1826 yılında padişahın hususi daveti üzerine İstanbula gelmesi sarayın garp musikisi'e temasına sebep oldu. Bestekâr, Kültürel bir endişeden ziyade hususi bir maksatla getirtilmiş, ona saray debdebesini arttıracak bir opera orkestrasının kurulması için icap eden tahsisat ve rütbe verilmişti.

Bu maksatla tesis edilen orkestra tedricen büyüyerek; ayrıca İtalyan artistlerinden mürekkep bir Ballet heyeti de sosyetenin eğlencelerine yeni bir fantezi zevki katmaktaydı. Ecnebi sanatkârlarının gayretile İtalyan operalarının bir kısmı temsil ediliyor, arada sırada senfonik konserler de veriliyordu. İtalyan zevk, üslûbu sarayın basit görenek ihtişamile kaynaşarak halkla temas etmeden bir kaç yıl yaşadı. Hahtanın muayyen günlerinde o devrin ricali ve saray mensupları karşısında verilen opera ve balet temsilleri yüksek musiki ihtiyacından ziyade mevcut debdebeye renk ve çeşni ilâmesi bakımından mana taşıyor, orkestranın halka konserler vermesi gülünç, lüzumsuz addediliyordu. Dikkat edilirse repertuvarı teşkil eden eserlerin mühim bir kısmı opera bouffe ve baletlerden ibaret olduğu, bu gibi temsillerin musiki terbiyesi endişesinden ziyade ziynet eşyaya gösterilen muhabbet kadar; basit eğlence hudutlarını aşmadığı görülür. Halkın yüksek musiki eserlerile temas etmediğine göre bu hareket kısa sürmüş ve sarayın dört duvarı arasında kalarak kibar sosyetenin zevk ihtiyacına vesile olmuştur. Aradan geçen bir buçuk asırlık uzun bir zamandan sonra, garp musikisinin geniş halk tabakalarına yayılma ihtiyacından doğan Ankara Konservatuvarı ve opera mektebinin kuruluşu; cümhuriyet devrinin feyizli eline nasip oldu. Bu sayede batı musikisinin güzel seslerine karşı olan alâkası verilen senfonik konser ve opera temsillerile gün geçtikçe artmakta, yerli motiflerle zenginleştirilmiş enstürümental ve orkestra eserleri yaratan sanatkârlarımız yetişmektedir. Bu arada İstanbul konservatuvarı da muhtelif çağlara ait tarihî Türk musikisi yayımına ehemmiyet veriyor. Bu konserler iki, üç senedenberi devam etmektedir. Fakat gösterilen ehemmiyet ölçüsüne rağmen temsiller gayeye ermekten her bakımdan uzaktırlar. Ankaradaki senfonik konserlerin yanıbaşında verilen tarihî konserler devrinin icap ettirdiği islâm mistisizminin edasına has bir tarzda dilletilmesi icap ederken, gazino bahçelerindeki melez şarkıların lâubali havasile şahsiyeti küçültmektedir. Bu parçaların mücerret vasıfları içinde, bugün senfonik orkestra'ara girmiş olan sazlardan hiç birisinin yeri yoktur.

Tarihî musiki bir devri yaşatır.

Onun mutlak bir ifade şekli vardır. Kendi hususi sazlarile, devrin manevî bünyesini kavramış olan sanatkârların melodiler üzerinde hiç bir değişiklik ve ilâve yapmadan yaymaları lâzım gelen klâsik ölçü nizamından dışarı çıkmamalıdır. Garp musikisinde 15 inci asırdanberi tecrübe edilerek son kudretini bulan senfonik orkestraların yaylı ve nefesli madenî sazları bugünün ihtiyaçlarına karşı armoni zevkini artırmakta olduğu cihetle çok sesli musiki ifadesinin yayılma imkânlarını elde etmiş bulunuyor. Tarihî musiki neşriyatında bu sazlardan edilecek istifade bestenin mistik havasını bozmaktan ileri geçemez. Çünkü bu melodiler kendi ses ve saz'arının nizam, ölçüsünden doğmaktadır. Tarihî konserler bugün çok sesli musiki ihtiyacı karşısında millî musiki karşısında hareketine yardım etmekle beraber bir müzedeki sanat eşyasına gösterilen kıymet ölçüsünde, titiz bir itina ile yapılması icap eder.

Yoksa bırakacağı tesir çalgılı gazino okuyucularının millî zevki berbat eden arabesk motifler'e süslü, tek sesli şarkı üslûbundan ileri geçemez. Bugün üniversel bir varlığa kavuşan batı musikisinin ilk tesirleri halka doğru ileri bir yayılma hareketile başlamıştır. İyi musiki terbiyesinin okullardan geçerek halk tabakalarına kadar girmesi bestekârlara da yaratma imkânları hazırlayacaktır. Tarihî musiki yayımları an'aneye bağlı estetik zevkin derin hazzından öteye geçemiyeceği için elde edilecek gayenin ancak garp musikisi eserlerine üstün bir değer verecek olan klâsik konser ve opera temsillerinin halkın içine yapılmasile elde edileceğine şüphe olamaz. Bu üstün düşünce ile yetiştirilmiş olan Ankara konservatuvar, opera, balet mektebi artistlerinin senenin muayyen zamanlarında memleketimizin her tarafında konserler vererek yanlış anlaşılan garp musikisinin hakikî eserlerile; halkın kulak terbiyesinin tedricen olgunlaşmasına yardım etmeleri lâzımdır. Radyo ile bu gayenin elde edilmesi nasıl mümkün olabilir?.

Konser salonunda ve opera sahnesinde ona gösterilecek değer nisbetinde; halk iyi musikinin, revü tiyatrolarında ve saz sohbetlerinde yayılan, yeknesak ve millî zevki körletici melez seslerden ibaret omadığını anlayacaktır. Büyük sanatkârı yetiştirecek olan sosyal muhitin kulak terbiyesi, iyi musikinin üstünlüğünü ve kıymetini anladıkça; bahçe şarkıcılarının tekke üslûbuna ve revü tiyatrolarının cümbüş âhengine tedricen sırtını çevirecek; hakikî artist karşısında millî sanatı yıllarca istismar eden grup ergeç sahneden çekilmeğe mecbur kalacaktır.

Vecizeler

YAZAN: KEMİL PEKTAŞ

* "Az çok yaşlıların ve kemal yaşında olanların islâhı çok zordur.„ Mamafi bizim bu seferki inkilâbımızda yaşlılar lahi çocukları nı ilk mekteplere istiyerek yolladılar ve Fransanın hezimetini silâhve terâkkideki zaaflarından bildiler.

* "Siyasette emniyet etmek madunluğa delâlet eder.„ bu sebepledir ki, Almanya ve Japonya muhasımlarını aldatmağa muvaffak olmuş ve adetâ yarı galebe elde etmişlerdir ama "erişir menzili maksuduna aheste giden„ mısraı galiba Demokrasilerde tecelli edecek!

Askerî bahisler

Japonyanın müttefiklere karşı açtığı harbin bir yıllık bilânçosu

Japonyanın ele geçirdiği topraklar hesap edenlere nazaran ana vatanlarının dört mislidir. Japonya, harbi açmakla evvelce başka yerlerden temin ettiği mevadı iptidaiye kapılarının kapanmasına mukabil işgal ettiği topraklardan bu ziyanı telâfi etmiştir. Fakat...

Pasifikde sulhun bozulmaması için Birleşik Amerika ile Japonya arasında müzakereler devam ederken Japonya, 7 birincikânun 941 tarihinde Amerikalıların mühim bir deniz üssü olan "Perl Harbur" a uçaklarla ve denizaltılarla yaptığı bir baskınla Amerikaya harp açtı. Bu suretle diğer devletler arasında zaten mevcut olan harp daha ziyade genişledi ve denebilir ki cihanşümul bir mahiyet aldı. Japonların açtığı bu harbin yıldönümü münasebetile muharip devletlerin cümhurreisleri, başvekilleri, nazırları ve matbuatı mesajlarla, demeçlerle ve yazılarla harbin bilânçosunu yaptılar; memaliki meşgule ahalisini teselli ettiler; onlara sabır tavsiye ettiler ve her iki taraf da davasını müdafaa ederek neticeden emin olduklarını söylediler.

Bu vesile ile harp sonrası durumundan ve harp gayelerinden bahsedenler de vardır. Birinci büyük harbin hatalarından ders alanlar da o zaman galipler arasında anlaşmazlık olduğunu ileri sürerek harp sonrası durum için şimdiden anlaşma yapılmasını tavsiye ettiler.

Japonyanın idrâksiz bir tecavüzle ortaya çıktığını söyleyenler ergeç ondan bu hareketin hesabı sorulacağını ve fütuhattından mahrum edileceğini söylediler.

Her iki taraf da gayelerine ve dileklerine uygun söz söylemekte haklıdırlar. Kendilerinden birbirlerine rahmet okumaları beklenemez.

Onlar istediklerini söyleyedursunlar biz de bu harbin bir yıllık bilânçosunu gözden geçirebiliriz:

Harbin açılma tarzı Japonların karakterlerine uygundur. Esasen onlar güreş mücadelelerinde de el peşrevlerile vakit geçirmezler.

Şimdiye kadar yapmış olduğu harplerin açılışları da hep böyle baskın hareketleri iledir. Bundan ötürü Japonların bu harbi de, karakteristik vasıflarına uygun olarak baskınla açmalarını tabiî görmelidir. Amerikalılar bunu bilerek baskına uğramamalı idiler.

Her baskın hareketi gibi (Perl Harbur) baskını da Japonlar için semereli olmuştur. Amerikalıların verdiği resmî habere nazaran: 5 zırhlı, 3 muhrip, 1 sabih havuz batmış veya mühim hasara uğramıştır. 3 zırhlı, 3 kruvazör, 2 yardımcı gemi de hasara uğramıştı. Bunlardan batan (Arizona) zırhlısı müstesna diğerleri tamir edilmiş veya edilmektedir. Bu habere nazaran mühim Amerikan kuvvetleri bir yıl gibi uzun zaman harp dışı edilmiştir.

İki gün sonra da Malezya sahillerinde iki mühim İngiliz zırhlısı Japon uçaklarının baskını ile batırılmıştır.

Böylece Japonya daha harbe başlarken beynelmilel hukuk usul ve kaidelerine aldırış etmiyerek yapmış olduğu baskın hareketi ile Pasifikte mevcut düşman ana kuvvetlerini ortadan kaldırmak suretile her vechile semereli ve harbin ilânından sonraki harekâtı için temini esas olan deniz hakimiyetini ele geçirmiştir.

Japonya bundan sonraki harekâtını ilk olarak yapmış olduğu baskına, dolayısile deniz hâkimiyetine medyundur.

Japonya bu deniz hâkimiyetine dayanarak şarkta, Amerikanın garp sahillerinden garpta Hindistan kapılarına kadar ve şimalde Alüsyen adalarından cenupta Avustralyanın şimaline kadar olan pasifikteki mühim adaları ve şarki Asyadaki sahil parçalarını ve önemli deniz üslerini yıldırım süratile Amerikalılardan, İngilizlerden hattâ kendisine karşı harp açmadığı Holandalı'ardan aldı.

Bu suretle Japonya daha harbin ilk yılında pasifikte mühim bir keşif ve tarassut şebekesi tesis etmekle beraber kendisi için de önemli iktısadî ve askerî üsler temin etmiş oldu.

Ele geçirmiş olduğu topraklar, hesap edenlere nazaran, ana vatanlarının dört mislidir. Bunlardaki mevaddı iptidaiye ise çok boldur. Bu suretle Japonya, harbi açmakla evvelce başka yerlerden temin ettiği mevaddı iptidaiye kapılarının kapanmasına mukabil işgal ettikleri topraklardan bu ziyanını telâfi etmiştir.

Japonyaya açılan bu kapılar, tabiatile müttefiklere kapanmış demektir. Bununla beraber kaynakların sapasağlam Japonlara teslim veya bırakıldığı da pek kabul edilemez. Bunlardan tamamile istifade bir zaman meselesi ise de

(Devamı 5 ncide)

Ne dememeli ?

Tasviri Efkâr arkadaşımızın ilk sayfasında büyücek bir başlığa gözü ilişen bir zat, yanındakine sordu:
— Bakiyei âzam) ne demek?

Berlinde gömülen Talât paşa rahmetlisinin kalan kemiklerini yurd topraklarına getirip gömme teşebbüsü... Tasviri Efâr (kemik) kelimesini muhakkak pek sert, çiğ, saygısızca bulmuş ve böyle yerlerde bu eski terkibi klişe halinde kullanıp gitmeyi istemiş olacak; (öldü) yü ağır bulup (vefat) veya (irtihal) demek gibi...

Bizce mâna asıldır. Mâdem ki getirilecek olan (kemiklerin kalanı) dır. Bizce (Talât paşanın kemikleri) demelidir. (Bakiyei azamı) dememelidir.

Amerikada

[illegible] den fazla harp gemisi hizmete girdi

Vaşington, 29 (A.A.) — Bahriye encümeni, 6 ilkkânundanberi, bir zırhlı, iki uçak gemisi, üç kruvazör, 161 muhrip, iki kafile koruyan torpido, beş denizaltı, 15 mayin gemisi, birçok denizaltı avcısı bir malzeme gemisi, hususi tipte, mücadeleye mahsus 27 hafif muharebe yardımcı gemisi, Liberti sınıfından 45 ticaret gemisi, başka tipte iki ticaret gemisi, çok büyük ebatta dört büyük ticaret gemisi, bir petrol gemisi, iki romörkör ve muhtelif modelde 18 başka geminin hizmete geçirildiklerini bildirmiştir.

Çinin sulh şartları nelerdir ?

Çunking, 29 (A.A.) — Çin resmî gazetelerinin birinde, geçenlerde Çinin harpten sonraki gayeleri mevzuubahs edilmiştir. Bu yazıya göre, Japonların silâhlarının alınması, eski Çin topraklarının hepsinin geri verilmesi, ve sulh şartlarının mutlak surette tatbikini temin maksadile Japonyanın müttefik kuvvetler tarafından işgali istenmektedir.

Çin bundan başka, harp mesullerinin cezalandırılmasını Çini yabancı devletler karşısında küçülten muahedelerin feshini, keza yabancı devletler arasında aktedilmiş olan ve Çinin menfaat ve hükümranlık haklarını bozan bütün muahedelerin ortadan kaldırılmasını da isteyecektir.

Yabancı memleketlerde Çinlileri ayrı muameleye tabi tutan kanunların ilğâ edilmesi, Çinin daha hızla sanayileşmesi için iktısadî iş beraberliği yapılması da ulaşılması istenen hedefler arasındadır.

Yazısına devam eden Çin gazetesi "Beyaz adam yükü„nün eskimiş zihniyetinin mevcut bulunmıyacağı, siyasî iktısadî iş beraberliği temellerine dayanan iyi komşuluk siyasetini takibine müsait müstakil bir hükûmet şekli elde edilmesinin Çinin başlıca ülküsünü teşkil eylediğini açığa vurmaktadır.

Bundan maada bilhassa, Felemenk Hindistanında, Filipinlerde, Malezyada veya başka yabancı memleketlerde oturan tekmil Çinliler için iktısadî bakımdan tam müsavilik verilecektir.

Gazete, Çinin Hıristiyan aleyhtarı olmadığını ve bir Asya monroesi nazariyesinin tatbikini katiyen iltizam etmemiş bulunduğunu söyliyerek yazısını bitirmektedir.

Fuzûlî'den:

Fâizî'den:

Fenn-i belâda oldu, dil, üstâd-ı ehl-i derd
Şâkird olamaz ona ferhad-ı ehl-i derd
Halkın dokunma yârasına nişter misâl
Ey Fâizî, budur sana irşâd-ı ehl-i derd

EDEBÎ ROMAN

BİR MEVSİMLİK AŞK

YAZAN: REFİK AHMET SEVENGİL

Tefrika No: 26

Balkan şehirlerinde bir müddet dolaşarak kızın hazır parasını bitirmişler, mücevherlerini satıp yemişler ve banka direktörünün asla yumuşamadığını görünce çalgıcı, kızı trene bindirip İstanbula göndermekten ve kendisine de başka şehirlerde iş aramak üzere Avrupaya dönmekten daha uygun çare bulamamış... Lâkin esasen şımarık, sinirleri bozuk, züppe, havaî ve hercaî bir hayat için yetiştirilmiş olan Elena, artık aile evinde lüzumundan fazla sıkılacağını düşünerek İstanbulda serbest olarak yaşamağı kararlaştırmış; babası kendisine para vermezse aile ismini ilân ederek bir eğlence yerinde piyanist olarak çalışmağa başlıyacağını etrafa yayıp babasını tehdit etmiş, kendisine gizlice verilen parayı şurada burada yemeğe, istediği zaman istediği kimse ile düşüp kalkmağa, zaman zaman bazı paralı ve kalantur tüccarların, iş adamlarının refakatinde onlara yol yorgunluklarını unutturmak ve vaktin hoş geçmesini temin etmek için seyahatlere çıkmış...

Aliş bu hikâyeleri Elena'nın ilk âşıkı serseri çalgıcıyı tanıyan orkestra şefi Her Hoyzer'den dinlemişti; Elena, hakikaten yarı deliydi; kaprisleri tahammül edilir cinsten değildi; ruhun mayasındaki bozukluğu sigara, içki, uykusuzluk, her türlü visler ve sefahatle geçmiş gecelerin verdiği sinir bozuklukları da tamamladığı için kadın hele muayyen fasılalarla kendisini ziyaret eden fizyolojik ve psikolojik zamanlarda yanına yaklaşılır gibi değildi; en küçük bir sözü, bir yan bakışı, bir yarım cümleyi büyük bir kavga mevzuu yapmaktan geri kalmıyor ve bağırıp çağırmalarının, sövüp saymalarının ardı arkası gelmiyordu. Hele hüviyeti, macerası; hikâyesi öğrenilip etrafındaki sırlı örtü de yırtıldıktan sonra Aliş Elena ile iki aya yaklaşan ahbaplığı kâfi saymağa başladı.

Elena, Alişe yeni eğlenme yerleri tanıtmıştı; Pansiyon Vivi'ye taşınıncaya kadar yalnız alaturka saz heyetlerinin çalıştığı lokantaları gazinoları, oralardaki insanlarla gece muayyen bir saatten sonra oralardan gidilen yerleri biliyordu; Elena onu Beyoğlunun belli başlı büyük barlarına götürüp ecnebilerin ve onları taklit ederek yaşıyanların devam ettikleri yerleri tanıtmıştı; Aliş buralarda karşılaştığı kadınlar içinde hayli güzeller görüyordu ve prensibine aykırı olarak maalesef güzeli nerede görürse oradan alıyor, ona sahip olmağa çalışmıyordu; Elena'nın artık gittikçe sıkıcı ve rahatsızlık verici bir mahiyet alan varlığı ile sarılı ve adeta ona esir gibiydi. Silkinip bir hamle ile sıyrılmak, yeni ufuklara ve yeni eğlencelere atılmak üzere iki aydır demirleyip kaldığı bu limandan artık ayrılmak lâzımdı!

Aliş Pansiyon Vivi'deki diğer lezzetleri tatmağa bile vakit bulamıyordu. Şu Kâmüranın mektep arkadaşı güzel Bulgar kızı ne oldu?.. Aliş ondan tamamen vaz mı geçecekti? Bir binada yaşadıkları, bir apartımanda, bir koridor üstündeki odalarda yatıp kalktıkları halde kızı günlerce görmediği oluyordu; haydi pansiyona geliş gidiş saatleri uymuyormuş; birinin uyku saatinde ötekisi uyanık, işte veya mektepte bulunuyormuş... Aliş kızla meşgul olmak istiyorsa kendi zamanını ona göre ayar edemez miydi? Elena'nın havası içinde kapanıp kalmış olan Aliş, son bir iki ay gözünün dünyayı görmediğini veya dünyayı yalnız Elena zaviyesinden gördüğünü farkedip kendi kendisinden utandı.

Bu hal işe başlarken Hasan Amcadan aldığı nasihatlere de uygun değildi; ihtiyar çapkının zamanla, tütünle, içki ile kalınlaşıp kirlenmiş ve çatallaşmış sesini kulaklarında duyar gibi oldu:

— Bağlanıp kalmak yok!

Elenadan ayrılmağa karar vermişti: bu muhakkak... Fakat nasıl ayrılacağını bilmiyordu.. O zamana kadar düşüp kalktığı hânende, sâzende ve onların ahbabları cinsinden kadınlarla uzun boylu rabıtalar tesis etmiş olmadığı için bu işte tecrübesi yoktu. Bir gün Kâmüranla konuşurken ona akıl danışmak istedi.

Kâmüran:

— Vallahi monşer, dedi, senin fena bir yol tutmuş olduğunu görüyorum. Bu kadar içli dışlı olmıyacaktın? Kadın, delinin biri... Musallat olup kalabilir! Korkarım sıkıntı çekeceksin...

— Yani?

— Yani ayrılma sahnesi çok defa istenilmeyen sözlerle karşılıklı tatsızlık içinde geçer.

— Sen hiçbir böyle vaziyette kalmadın mı?

— Kaldım.

— Ne yaptın?

— Nemi yaptım? Basit: Hiç yoktan kavga çıkardım.

— Ee, sonra?

— Sonrası kadın darıldı, gitti.

— Bu kadar kolay mı?

— Ne diyorsun, kolay olur mu? Darıldı, gitti ama, giderken de söylemedik lâf bırakmadı.. Sinirlerin sağlamsa susar, tahammül edersin... Neticede elde edilecek büyük menfaat namına...

(Devamı var)

Millî Şef Parti kongresinde

- III -

fedakârlıklar üzerine kurulan devlet

Türk tarihi fedakârlıklar tarihidir. Fedakârlık milletimizin tarihi karakteridir. İcap ettiği zaman milletimiz yeni yeni fedakârlıklar yapmaktan çekinmiyecektir

Yazan: **Sadri ERTEM**

illî Şef istikbale inanla bakan millet kütlesinin ortasından rek, İstanbula ümitli ve teyiz bir yılın beşaretile geldi. ağımızın verim kabiliyeti kainsanlarımızın tabiatle mücaderdeki ümitli ve şevkli yüzü bizi ileriye, daha iyiye götürecek işaretidir. İyi günler görecegönümüze güzel ufuklar açadır.

illetimiz Şefiyle birlikte bu allikleri taptaze güneşler hakoynunda saklayan ufuklara ru yürümektedir. Ancak her bir sabrın, bir mücadelenin, fedakârlığın verimidir.

abredeceğiz, güçlüklerle dövüğiz, fedakârlık edeceğiz.

afer mimarı bu davanın hensini, şeklini söyle çiziyor:

u devletin büyük fedakârlık üzerine kurulduğunu daima gözümüzün önünde tutmalıyız. yanın ağır hâdiseleri içinde hiniyete daha ziyade lüzum r. Millî mücadelede baba oğyanyana saf içinde silâhlı buğunu gördük. Memleketin k bir kısmı işgal altında oiçin serbest mücadele eden ler hem cephe muharebesini yorlar, hem devletin bütün erini taşıyorlardı. Bu gayretde kâfi gelmedi. Cepheye erni, cephane taşımaya ve tarla eye kadınlarını göndermiş ofakir eve giriyor ve mütezavi varsa onun da yüzde 40 ını rdu. Hep beraber selâmete ve huriyete vardık. Bütün fedaklar ödenmiş oldu. Size dünde misal söyliyeceğim. Biliyorsunuz ki hükûmet çiftçilerden mahsulde yüzde 25 aldı. Dosken bazı köyler gördüm. Vaşlar kendilerine yetmiyecek sullerini göstererek yüzde 25 nasıl vereceklerini soruyor. Ben ilk önce devletin talebi e getirilmesini tavsiye et. Vatandaşın ihtiyacı ve derhâl hükûmetinin gözü önündeVazifesini ifa eden vatandaş kta ve çaresizlikte bırakıl" dedim. İşte o teklifler böyakip olundu ve olunmaktadır. n memlekette de hiç bir telâşaziyete düşülmeksizin herkeihtiyacı temin edilmektedir. yorsunuz ki, devletin selâmeap ettirdiği vakit büyük fedaklar zaruridir. Bu vazifeler, na göre, şu veya bu bölgeye, eya bu meslek veya sanat sane teveccüh edecektir. Bugün ye, yarın tüccara veya esnafazla külfet yüklenebilir. Vaş devletin taleplerini iyi yüve iyi niyetle karşılamalıdır.

Bu vatanda herkes şimdiye kadar emniyet ve huzur içinde kazanmış, yaşamıştır. Bundan sonra da, daima da, herkes cümhuriyet kanunlarının himayesinde ve emniyet içinde çalışıp kazanacaktır. Her vatandaşın devlete karşı vazifelerini iyi niyetle, ciddî olarak ifaya çalışmalarını istemek devletin hakkıdır.,,

Fedakârlık dünya yüzünde kaybolduğu gün onu bütün cihan bir sonsuz hazine halinde kıraç Anadolu topraklarında asırlardanberi dövüşen halkımızın ruhunda bol bol bulacaktır. Türk halkını tarihte kederi daima fedakâr olmak, fedakârlıkla kaidesi üstüne en güzel eserlerini yerleştirmektir. Fedakârlığın en yakın destanı İstiklâl Harbinde kerpiçten duvar, topraktan tavan gölgesinde, kırlarda çıra ve yıldız aydınlığında yazıldı.

O günleri kim hatırlamaz? Fişi çemberleri, yırtık kürek, ve insan nefesi ile tutuşturulan ocaklarda kıpkırmızı kor haline girer ve dövüle dövüle cephede dövüşen askere kasatura olurdu. Her gün Ankara kalesinden istasyona doğru akan insan kafileleri cephe yolunu tutardı. Önlerinde bir bayrak, ağızlarında "Ey gaziler,, türküsü ile geçen bu askerlerin tüfeklerine kasaturaları bez parçala rile sarılmıştı. Yağmurda, kar altında kağnıda cephane taşıyan kadınlar vardı, çocuklarını çırılçıplak yediyorlardı. Fakat cephanelerin üstü kardan bozulmasın, yağmurdan lekelenmesin diye örtülerle kaplanmıştı. Bütün evlerin mütevazı kilerleri, ambarları, stokları, dükkânların nesi varsa hepsinin yüzde kırkı zafer yoluna serilmişti. Zafere böyle bir yoldan, böyle bir destanı yoldan geçerek ulaştık.

Orta Anadolu steplerinden dokuz günde bir kartal sürüsü gibi Akdeniz kıyılarına süzülen Türk mileti hızını kanatlanan, sahlanan fedakârlık ruhundan aldı.

Bu fedakârlık icap ettiği her zaman bizim için tekrarlanacak bir millet itiyadıdır. En büyük hazinemiz fedakârlık ruhumuzdur. Bu hazine önünde milyonlar, mücevherler altın stokları ve azgın bir dünya bir katra step yağmuru gibi cılız kalır. Kim bilmez ki, bu devlet fedakârlıkla kuruldu. İstiklâlin mesut sarayı da fedakârlıkla kurulacaktır.

Kızılay

Yüksek tahsil gençliğine sıcak yemek verecek

niversite talebe birliği -ılay ile ğı temaslar neticesinde birlik elerinden muhtaç olanlara sıcak ek temin etmiştir.

işe ait hazırlıklar ikmal edilbulunduğundan talebelerin kayıt sbit muamelesine başlanmıştır. ümüzdeki ayın dördünden itibaİstanbul kız lisesinde yemek veğe başlanacaktır.

ğle ve akşama birer çeşit verile. bu yemeklerle üniversitenin fakir beleri de normal gıda alabilecektir.

rtlik tarafından muhtaç talebelerekingenlik sebebi ile isimlerini rmalarını ihmal etmemeleri için a tavsiyelerde bulunulmuştur. ğer taraftan birliğin işleteceği n de pek yakında faaliyete ge ve burada talebeye en ucuz bir de yemek temin etme imkânları aktır.

Bayrı eğlence yerleri için

ilbaşı münasebetiyle gazinoların k etmeğe karar verdikleri tari belediye iktisat müdürlüğü k etmiştir. Birinci sınıflarda ot 350, konsomasyon 150 kuruş caktır. Lüks yerlerde tabldot konsomasyon 200 kuruştur.

ce müşterilerine masa satan gaar hakkında takibat yapılacak. Taksim gazinosunun 12 kişiye satttığı haber alınmış alâkadartarafından vaziyet tahkik edilmeğlanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

ZEYTİNBURNU KAZASI MESULLERİ TEVKİF EDİLDİ

Zeytinburnunda vuku bulan 2 kişinin ölümüne 12 kişinin de ağır ve hafif surette yaralanmasına sebep olan tiren kazasının tahkikatı bitirilmiştir.

Müddeiumumiliğin tesbit ettiğine göre, vak'a şöyle cereyan etmiştir:

1061 numaralı yük vağonu Yedikuleye doğru hareket ettikten biraz sonra 32 numaralı Banliyonun geçeceği yolun makası kilitlenmemiştir.

Bu işi yapmakla mükellef olan makasçı Cavit Cankodur. Cavit bu vazifesini yapmamış ve istasyon şefi Recep de istasyon memurlarından Haydar Yapıcıya makası kilitlemesini söylemiştir. Haydar bu işleri bilmediğinden yarım yamalak kapatmıştır.

Makas biraz bozuk olduğundan zor kapanmış ve makas kilitlenmemiştir. Haydar makası şefin uzaktan işareti üzerine kapatmıştır.

Şef Recep makasların kilitlenme ve kontrolü uhdesinde olduğu halde bu işi Haydara yaptırmaktan, makasçı Cavit Canko makasları yanlış tanzim ettiğinden, hareket memuru Efdal Banliyo tirenine makas kilitlerini ve makasları kontrol etmeden yol verdiğinden makasçı Haydar Yapıcı da makasları kilitlemek vazifesini yapmamaktan suçlu görülmüş ve dördü de dün geç vakit adliyeye teslim edilmişlerdir.

Suçlular İkinci Sulh Ceza mahkemesinde verdikleri ifadelerinde, suçu birbirleri üzerine atmışlardır. Neticede istasyon şefi Recep ile makasçı Cavit Canko tevkif edilmişlerdir. Efdal ile Haydar da serbest bırakılmışlardır.

Maznunların haklarındaki kanun maddesi birden fazla kimsenin ölümüne ve birden fazla insanın ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermektir. Buna göre ağır ceza mahkemesine sevkleri muhtemeldir.

Diğer taraftan hastahanede bulunan yaralılardan Halil ile Levinin yaraları pek ağır ve hayatları tehlikede görülmektedir.

Rami'nin su derdi hallediliyor

Belediye reis muavini Lûtfi Aksoy ve belediye sular idaresi müdürü Ziya dün Raminin su ihtiyacı etrafında tetkikler yapmak üzere Ramiye gitmişlerdir. Yapılan araştırmalarda su hazinesinin tadili, bozuk boruların, yolların tamir edilmesi hususlarına karar verilmiştir. Ayrıca Ramiye terkos suyunun verilmesi için yapılan istek tetkik edilmektedir. Buraya 5000 metre terkos borusuna ihtiyaç görülmektedir.

Denizyolları ve Haliç tarifelerine zam yapıldı

Şirketi Hayriye, denizyolları ve Haliç vapurları yolcu tarifelerine yüzde 15 nisbetinde zam yapılmıştır. Yeni zamların ay başından itibaren tatbik mevkiine girmeği bildirilmektedir.

İş sicili

İstanbul ticaret odası bir (İş sicili) hazırlamıştır. Bu sicilde, her ihracatçı hakkında malûmat vardır.

Konferans

Beyoğlu Halkevinden-

1 — 31. 12. 942 Perşembe günü saat 18 de Evimizin Tepebaşındaki Merkez binasında Prof. İsmail Hakkı Baltacıoğlu "Milliyetçilik ve, ananecilik mevzuunda bir konferans verecektir. Herkes gelebilir.

İktisat müdürlüğündeki ekmek karnelerini kim çaldı?

Evvelki gün belediye iktisat müdürlüğünde şayanı dikkat bir hırsızlık hâdisesi cereyan etmiştir.

Evelki gün saat 16da karnelerini almak için belediye iktisat müdürlüğüne müracaat eden vatandaşlar, telâşlı bir gidiş gelişe şahit olmuşlar, kısa bir zaman sonra müdürlüğün kapıları kapanarak kimsenin dışarı çıkmaması için tedbir alınmıştır.

Gelen zabıta memurları hemen faaliyete geçmişlerdir. Çünkü belediyeye teslim edilmiş olan ekmek karnelerinden 500 adetlik bir paketin yok olduğu görülmüştür.

Karne hırsızları aranmağa başlanmıştır.

Cüretkâr bir dolandırıcı yakalandı

Muzaffer adında birisi, Fatihte Mehmet Kâzım adında bir fabrikatöre müracaat etmiş ve kendisine tarhedilen varlık vergisinin mıkdarını azaltacağını,, ancak mukabilinde 2500 lira istediğini söylemiştir.

Mehmet Kâzım kabul eder görünmüş, fakat zabıtayı vakadan haberdar ederek Muzaffere paraları verirken cürmü meşhut halinde yakalatmıştır. Muzaffer adliyeye verilmiştir.

VAKIT'A ABONE OLUNUZ

İki hırsız mahkûm oldu

Sabıkalılardan Kâmil ve Mustafa adında iki hırsız, geçenlerde bir sandal tedarik ederek Yedikulede deniz kenarında bulunan Eşrefin deri deposuna yanaşmışlar ve parmaklıklardan içeriye girerek 150 deri çalmışlardır.

Hırsızlar bu derileri ikişer liradan satıp paraları yedikten sonra yakalanmışlar, asliye sekizinci ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Mahkeme dün Kâmili 1 sene 2 ay, Mustafayı da 7ay müddetle hapis cezasına mahkûm etmiştir.

Yılbaşı piyangosu

Öğrendiğimize göre, Millî Piyangonun 1943 Yılbaşı fevkalâde çekilişi, Ankarada sergievi binasında saat 22,45 te yapılacaktır.

Bu çekilişin bütün safhaları ayni saatte radyo ile ilân edilecektir.

Fuhşa teşvikten mahkûm oldu

Zeynep adında 16 yaşında bir genç kızı fuhşa teşvik ederek genel evi düşmesine sebebiyet veren Pakize adında bir kadın, asliye yedinci ceza mahkemesi tarafından 4 ay müddetle hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

Üfürükçü yakalandı

Ortaköyde, Kumbaracı yokuşunda Cevher adında bir arab kadınının üfürükçülük yaptığı haber alınmış ve dün birisine üfürürken suç üzerinde yakalanmıştır.

Cevher adliyeye verilmiştir.

GÖRÜP DÜŞÜNDÜKÇE

Neyzen Tevfik

ÇAPANOĞLU Münir Süleyman neyzen Tevfiğe ait bir eser çıkardı. Neyzen Tevfik, bir tezatlar alâmetidir. Onu sahifelere sığdırmağa çalışmak, boşuna emek harcamak olur. Netekim, bu nokta, onun da gözündeu kaçmamış ve hemen, her fırsat düştükçe, olmazı fethe çalıştığını söylemekten çekinmemiştir.

Neyzen, iki keskin cephesile canlı bir "Zülfikar,, a benzer:

1 — Bir kamış parçasından bir ses ve nağme cihanı yaratan Virtüöz Tevfik.

2 — Şair Tefvik.

Neyzen Tevfik, her şeyden evvel bu âsi sazı kendine râm etmiştir. Çıkardığı ses başka, demler, safiler, tizler, başkadır. Nağmelerin terkibine gelince, onda lâhn mimarisi, istif sanatkârlığı, üslûp asaleti, ne şimdiye kadar görülmüş, ne de bundan sonra görülecektir.

Yusuf Paşa, Salim Bey, Aziz Dede gibi eski neyzenlere yetişenler de, Tevfiğin gerek üslûbundaki asaleti, gerekse neyden çıkardığı sesi eşsiz sayarlar.

Onun kudretini anlamak için fasılda dinlemek lâzımdır. Saz, onun nısfiyesi, mansuru ile ansızın parlar. Süzme nağmeleri, sıyırma ondülelerile öteki sazların ufkunu sarar.

Fikretin, Nefi'i için söylediği.

"Canlanır, vecde gelir söz leb-i icazında"

mısramdaki söz, "ses" le değiştirilirse, Neyzenin harikalı sanatına etiket olur. Kulağımdaki ince ve pek keskin hassasiyet, saşılacak bir şeydir. Kanun, tanbur gibi bir kaç telden aynı notayı çıkaran sazların akordu içindeki sezilmez ayrılığı hemen duyar. Kendi çıkardığı bemol ve diyezlerde bir piyano sadakati vardır.

Şairliğine gelince, Hâfız gibi derin duyan, Hayyam gibi pervasız düşünen, Naili gibi coşan adam, elbette yüksek bir şair olur. Tevfik, üflerken olduğu kadar, yazarken de yaratıcıdır. Hicivlerinde manzum küfürler değil, deriyi, gövdeyi soyarak ruhları çırılçıplak ortaya fırlatan bir kudret sezilir.

Münir Süleymanın eserini okudum. Hem kendi yazmış, hem de başkalarının Neyzene yazdıklarını toplamış. Benden de bir parça almış. Bu taşkın yaratıcıya, bu serrare sinirli, alev kanlı ve cehennem kafalı sanatkâr için vakit vakit bir hayli şey karalamışımdır. Ama hiç birinde ona layık bir şey söylediğimi ummuyorum.

Münir Süleyman emeğile, bizden sonrakilere bir yığın vesika bıraktı. Bunlar birikecek ve bir gün bizden daha kuvvetli bir adam çıkarak onları terkip edecektir.

Yalnız acınarak söylüyorum, bu güzel emeği matbaa dikkatsizliği çok hırpalamış. Mısraların vezinleri bozulmuş. Kelimeler yutulmuş, ahenk parçalanmış, mana didiklenmiş. İkinci baskısında bütün bu kusurlardan kurtulacağını umuyoruz. Münir Süleyman Çapanoğlunu başarısından ötürü tebrik ederim.

Hakkı Süha Gezgin

25 yıl evvelki Vakit

30. 12. 917

Ahmet İhsana ait küçük bir sergüzeşt

Serveti Fünün sahibi imtiyazı Ahmet İhsan bey ahiren Almanyada seyahat etmekte iken kendisi bir polis memuru tarafından tevkif edilmek istenmiş ve mumaileyh hayretler içinde olduğu halde lâzım gelen yerlere telefon ederek bu garip muamelenin sebebini sormuştur. Bunun üzerine kendisine bir memuru mahsus gönderilerek talebi af edilmiştir. Meğer Alman polisi bir müddettenberi Münihdeizini gaybetmiş olduğu Ahmet İhsan namında bir sabıkalıyı aramakta imiş.

Bu vak'ayı naklelen (Losuvar) gazetesi bizde aile ismi olmamasından ve isim müşabeheti dolayısile daima bu gibi hadiseler zuhur edeceğinden bahisle pek haklı olarak şikâyet ediyor.

TAKVİM	Çarşamba	Perşembe
	I. Kânun 30	I.kânun: 31
	Zilhicce: 21 Kasım: 53	Zilhicce: 22 Kasım: 54

Vakitler	Vasati	Ezani	Vasati	Ezani
Güneş	8.24	2.36	8.24	2.39
Öğle	13.46	7.28	13.17	7.28
İkindi	15.35	9.48	15.37	9.48
Akşam	17.48	12.00	19.28	12
Yatsı	19.27	1.39	20.42	12
İmsak	5.39	12.51	5.39	12.51

VAKIT

Daima halkın menfaatini düşünür, her işinde en seçme vasıtaları tercih eder

CELLADIN KIZI

Nakleden: *M. KARDEŞ*

— 67 —

— Bu adam benim oğlumdur!

Reyin ellerini çözmeğe koyuldu.

Hapishane müdürü konuştu:

— Vazifenizi yapmalısınız Bennet!

Con Bennet haykırdı:

— Vazifemi yapmak mı? Yani oğlumu öldürmek ha? Siz çıldırdınız mı? Yoksa benim çıldırdığıma mı hükmediyorsunuz?

Delikanlıya sarıldı, onun saçlarını okşayarak konuştu:

— Oğlum! Evlâdım! Korkma ben seninle beraberim.

Soğuk kanlılığını tekrar elde ederek oğlunu yandaki odaya sürükledi. İçeri girerek kapıyı arkadan sürmeledi. Buranın başka kapısı, yoktu ve anahtarları da daima kendisinde dururdu.

Rey etrafına bakındı. Tavandan sarkan ipi, onun altında mahkûmun ayaklarını basmasına mahsus ve bir düğmeye basmakla açılarak mahkûmun muallakta kalmasını temin eden tahtayı gördü. Duvara dayanarak gözlerini kapadı, titriyordu. Con Bennet onun heyecanının sebebini anlayarak ipi bıçağile parça parça etti ve düğmeye basıp deliği açarak ipi oraya sıkıştırdı.

Rey bağırdı:

— Baba!

Con Bennet kapıya vurulmasına ve seslenilmesine aldırış etmeksizin oğlunu kollarının arasına, aldı, yanaklarından öperek:

— Yavrum, diye konuştu. Beni affedecekmisin? Sana yemin ederim ki, bu işi kabul etmem ancak açlık yüzündendir. Bütün hayatım müddetince bu işin azabını ve korkusunu çektim, birisinin beni göstererek "işte cellât!,, demesinden, korkuyordum.

— Demek cellât Ben sensin?

— Evet.

Dışarıdan hapishane müdürünün sesi duyuldu:

— Ben, dışarı çıkın. Yemin ederim ki, idamı yarına tehir ettireceğim. Orada kapalı kalamazsınız.

Con Bennet etrafına bakındı. Hakikaten idamın o gün yapılmasına artık imkân yoktu. İpin hapishaneler idaresi tarafından verilmesi lâzımdı. Hatta sade ipin değil, mahkûmun ayak basacağı yeri işaret için kullanılan tebeşir parçasının bile ayni idare tarafından verilmesi ve iş bittikten sonra iade edilmesi anane icabı idi. Bu anane bozulamayacağına ve o gün bu teferrüat tamamlanamıyacağına göre idamın tehiri tabii idi.

Con Bennet sürgüyü çekti ve kapıyı açarak dışarı çıktı. Hapishane müdürü:

— Londraya elgrafla vaziyeti bildireceğim, dedi. Sizi haklı buluyorum. Ben, Emrimizi dinlese idiniz canavarca bir harekette bulunmuş olurdunuz.

Bu sırada içeri bir gardiyan ve Tekrar hücreye döndükleri vakit gardiyan sordu:

— Benim vasıtamla söylemek, istediğiniz bir şey var mı Karter? İsminiz hakikaten Karter mi?

— Hayır. Fakat ismimin hiç bir chemmiyeti yok.

— Bu adamı öldürdünüz mü?

— Bilmiyorum! Bir aralık onu öldürmek arzusunu duymuştum, bu sebeple öldürmüş olmam muhtemeldir.

Saat sekize on kala hapishane müdürü hücreye geldi. Hapishanenin saati, insafsızca ilerliyordu, Rey saati olduğu yerden ve açık kapıdan görüyordu. Hapishane müdürü bunu farkederek kapıyı kapadı.

Saat sekize bir kala kapı açıldı. Rey bunu görür görmez soğuk kanlılığını kaybederek gelenle karşılaşmamak için arkasını döndü, ellerini arkasına bağladı.

Gelen adam onun ellerini arkadan birbirine bağladı. Mırıldanıyordu:

— Yarabbim sen beni affet!

Rey bu sesi işitince şiddetle geri döndü:

Cellât babası, Con Bennett!

Baba ve oğul, cellât ve idam mahkûmu karşı karşıya bir müddet öyle durdular. Con Bennet mırıldandı:

— Rey!

Rey başını önüne iğdi. Babasının esrarengiz seyahatlerinin ve onun işine karşı duyduğu istikrahın hikmetini şimdi anlıyordu.

Con Bennet tekrarladı:

— Rey!

— Bu adamı tanıyor musunuz?

Bu suali soran hapishane müdürü idi. Con Bennet cevap verdi:

onun peşinden yüzü gözü kan için de, yorgun ve bitkin bir vaziyette Dik Gordon girdi:

— Bir tehir emri, bizzat kralın imzasını taşıyor.

Kanla lekeli zarfı hapishane müdürüne uzattı.

— XXXVIII —

Ellâ Bennet, dokturun hazırladığı müsekkin ilâcı nihayet içmeğe razı olmuştu. Esasen yorgun olduğu için hemen derhal uyudu.

Uyandığı vakit pençere önünde bir kadının kitap okumakta olduğunu gördü. Dikin, odasında ve yatağında olduğunu anladı. Fakat hasta bakıcı olduğu kılığından anlaşılan kadının odada işi ne idi? Zihni yorularak tekrar gözlerini kapadı ve gene uykuya, daldı.

Tekrar gözlerini açtığı zaman, kadın gene odada idi. Fakat genç kız şimdi daha salim düşünebiliyordu. Sordu:

— Saat kaç?

Hosta bakıcı kadın ona derhal ve kanasıya içtiği bir bardak su getirirken cevap verdi:

— Saat yedi.

Genç kız haykırdı:

— Yedi mi? Akşamın yedisi değil mi?

Kalkmağa davrandı.

— Öğrenmek, anlamak istiyorum, ne oldu?

— Babanız aşağıda efendim, çağırayım mı?

— Babam mı? Başka kim var?

— Mr. Gordon, Mr. Consor...

— Başka kimse yok mu?

— Kardeşiniz yarın veyahut öbürgün gelecek matmazel!

(Devamı var)

Belçikada hâkimler grevi

Londra, 29 (A.A.) — Belçika adliye nazırı Delfos, dün Londrada 1000 Belçikalı hâkimin grevi hakkında yeni tafsilât vermiştir. Belçikada adliye servisi, 12 ilkkânunda tamamile işlemekten kalmıştır. Çünkü hâkimler, kanunların esaslarını yeni baştan vücude getirmeleri için Almanlar tarafından verilen direktiflere tabi olmaktan imtina etmişlerdir. Alman kontrolü altında gazeteler ve radyo istasyonları, bu meseleye ait hiç bir telmihte bulunmamaktadırlar. Delfos, bu bapta izahat vererek Almanların adliye nazırlığı umumî kâtibinin aralarından bazıları kanunu esasî ahkâmını ihlâl edecek mahiyette olan kanunları kabule icbar etmiş olduğunu söylemiştir.

"Hâkimlerin ekserisi vatansever kimselerdi. Almanlar, bunların yerine mihverin menfaatlerine bağlı kimseleri getireceklerdir. Yeni gelenler, gayri kanunî bir takım emirnameler neşredeceklerdir.. Şimdiden mukavemet hareketi başlamıştır. İstinaf mahkemesi, Almanlar tarafından verilmiş olan emirler hilâfına, bazı bölgeleri bir birile birleştiren bir kararnameyi kanuna mugayir ilân etmiştir. Almanlar, mesul hâkimleri tevkif etmişlerdir. Bu hal, grevi tâcil etmiştir."

Askerden kaçan Romenlerin aileleri idam ediliyor

Londra, 29 (A.A.) — Taymis gazetesinin Alman hududundaki muhabiri, yeni bir kararnamenin düşman tarafına kaçan Romen askerlerinin ailelerinin idamına kadar varan şiddetli cezalara çarpılacakları natık bulunduğunu haber vermektedir. Asker firarileri hakkındaki idam cezası hükmüne zeylolan bu kararname, Romen başkumandanlığının cephenin bazı kesimlerinde görülen düşman tarafına geçmek temayülünü bastırmağa karar vermiş olduğunu göstermektedir.

Diğer taraftan askerlik hizmetlerini görmek üzere isbatı vücut etmiyen kimseler de gitgide daha ağır cezalara çarptırılmaktadırlar.

İRAN

Para kıymeti ve eşya fiyatları için tedbir alıyor

Tahran: 29. (A.A.) — Pars Ajansı bildiriyor:

Hükûmet para kıymetinin azalması ve eşya fiatlarının çoğalmasına mani olmak için büyük gayret sarfetmektedir. Bunda en büyük [illegible] ihmal veya fena ni[illegible]. Bu suretle, kanuni hüküm [illegible] sayesinde dünyanın en sağlam [illegible]larından biri olan riyal istik[lâlini] göstermekte ve eşya fiat[ları] her gün biraz daha artmaktadır. Hükûmet fiatları indirmekte, [muh]tekir harp kazançlarını önlemek için tedbirler almaktadır. [Bek]lenilen netice elde edilecektir.

Hususî tebliğ

Alman denizaltıları iki gün takipten sonra 15 gemi batırdı

Berlin: 29. (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının hususî tebliği:

İngiltereden hareketle cenuba doğru giden bir kafile iki gündenberi denizaltılarımız tarafından takip edilmekteydi. Denizaltılarımız, dün gece bu kafileye karşı mütead dit hücumlara geçmiştir. Topyekûn 85.000 tonilâto tutarında 15 gemi ve ayrıca kafileye refakat eden gemilerden bir destroyer ile bir korvet batırılmıştır. Başka 3 gemiye de torpil isabetleri kaydedilmiştir.

Birçok Parisli aç

Londra, 29 (A.A.) — Fransız hududundan gelen son haberlere göre, iaşe müşkilâtı, bir milyon Parislinin şehirden çıkarılmasını zarurî kılmaktadır. Anneleriyle çocukların Britanya ve Normandia'ya gönderilecekleri söylenmektedir.

PETENİN DARLAN VE JİRO HAKKINDA DEMECİ

Vişi: 29, (A.A.) — Vişi radyosu, dün akşam, Mareşal Petenin General Giraud ve Amiral Darlanın durumlarını aydınlatan bir demecini neşretmiştir.

Bu demeçte şöyle denmektedir:

Fransız Afrikasını İngilizlere, ve Amerikalılara teslim eden bütün alçak şefler, benimle anlaşma halinde ve hatta benim emirlerim üzerine hareket ettiklerini iddia etmişler ve iddia eylemektedirler.. Bunlar, hareketlerinin benim samimî düşüncelerime tercüman olduğu iddiasında bulunuyorlar. Bu demeçleri, en katî surette yalanlıyorum. Ben, onlara, tecavüze mukavemet etmek ve çarpışmak emrini verdim. Ellerinde bunu yapacak vasıtaları da vardı. Fakat onlar, böyle hareket etmediler ve sözlerini tutmamak suretile şereflerini kirlettiler ve Fransanın menfaatlerini çiğnediler.

Darlan, hükûmetteki eski mevkii sayesinde, mükerrer tekziplere, rağmen, meşru bir iktidarı elinde tuttuğuna herkesi inandırabildi.. Girauda gelince, kendisinin hiçbir meşru otoritesi olmadığından ve her hangi bir meşru otorite iddiasında bulunamıyacağından hiç şüphe yoktur. Ben, gerek Giraudnun gerek onun emri altına girecek diğer hiç bir kimsenin benim adıma söz söylemek hakkını tanımıyorum.

Varlık vergisi talimatnamesi önümüzdeki hafta çıkıyor

Ankara- 29 (Vakıt) — Varlık vergisi vermekle mükellef tutulanların, Maliye tahsil şubelerine yatırmaya devam ettikleri vergi miktarı yekûnu maliye mahafilinde derin bir memnuniyeti mucip olmaktadır. Bir çok mükellefler borçlarını nakten tesviye etmekte ve pek az kimseler de bunu gayri menkullerini göstermek suretile tediyeye devam etmektedirler. Onbeş günlük müddetin sona ereceği şu günlerde maliye tahsil şubelerine para yatırmak için vaki olan müracaatlar ilk günlere nazaran daha çok fazlalaşmış bulunmaktadır.. Varlık vergisiyle mükellef tutulanların bu mükellefiyetlerini yerine getirmedikleri takdirde ne şekilde, muamele görecekleri hakkında hazırlanan talimatname Heyeti Vekilece tetkikat yapılmaktadır. Önümüzdeki günlerde tâlimatnamenin, tasdik ve neşrine intizar olunmaktadır.

* * *

Varlık vergisi mükelleflerinin kayıtlı bulundukları maliye şubelerine dün vermiş oldukları vergi miktarı 511,948 liradır.

Alâkadarlardan öğrendiğimize göre bir çok kimseler vilâyete baş vurarak vergi etrafında itirazda, bulunmaktadırlar.

Selâhiyettar bir zat kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Varlık vergisi dolayısile vergi tahakkuk ettirilen mükelleflerin Vilâyet ve Defterdarlığa bizzat veya adamları vasıtasile müracaat ederek makamları füzuli işgal ettikleri görülmektedir.

Mükerrer tahakkuklar müstesna olmak üzere itiraz mahiyetinde bulunan müracaatlar katiyen kabul edilmiyeceğinden bu mükelleflerin hiçbir suretle Vilâyet ve diğer makamlara baş vurmamaları lüzumu bildirilmiştir.„

Para veremiyecek ve maaşlı bulunanların varlık vergilerini tahfif için yeni bir karar verileceği söylenmektedir. Bu gibilerin maaşlarının dörtte birine haciz konularak tahsil edilecektir.

Tunusta

(Baştarafı 1 incide)

bültenlerine pek büyük bir ehemmiyet vermiyorlar.

Şimalî Afrikadaki müttefikler umumî karargâhından alınan bir habere göre Almanlar cenup kesimine taze kuvvetler getirmişlerdir. Mihver kuvvetleri dün Fahs köprüsünün cenubunda bu taze birliklerden bazılarının iştirâkiyle karşı hücuma geçmişlerdir.

Nevyork: 29, (A.A.) — Şimali Afrika müttefikler umumî karargâhından gelen haberlere göre, Almanlar cenup kesimine önemli takviye kıtaları getirmiş ve Port du Fahs'de bu kuvvetlerle karşı hücum yapmışlardır.

Londra, 29 (A.A.) — Sekizinci ordu 1690 kilometre katettikten sonra pazar günü Vadiilkebirde düşmanla temas etmiştir.

Bu mevkiin 40 kilometre batısında denizden başlıyarak içeriye doğru 30 kilometre uzayan bataklık Vadilzemzem mevkii vardır. Burası müdafaaya elverişli olmakla beraber Romelin müdafaada bulunup bulunmıyacağı belli değildir. Sekizinci ordunun Tunus hududuna varması için daha 500 kilometrelik mesafe vardır.

Tunusa gelince yağmur şimdilik dinmiş olmakla beraber her taraf çamurludur. İki taraf da takviye kıtaları almaktadır.

Sekizinci ordunun bombardıman tayyareleri Tunus ve Sus şehirlerini bombardıman etmiştir. Bunu müteakip Cezayirden kalkan uçankaleler bu iki şehri şiddetle bombardıman etmişlerdir.

İTALYAN TEBLİĞİ

Roma: 29, (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 948 numaralı tebliği:

Hava teşkillerimiz Libya çölünde düşman kollarını birbiri ardına bombardıman etmişlerdir. Bir çok taşıt tahrip edilmiş veya hasara uğratılmıştır.

Tunusta mahallî çarpışmalar esnasında, zırhlı düşman birliklerinin ileri hareketi durdurulmuş ve motorize müfrezeler dağıtılmıştır.

Şimalî Afrikanın iki kesiminde de hava faaliyeti her iki tarafta şiddetli olmuştur. İtalyan savaş uçakları düşman asker ve motörlü taşıt topluluklarına muvaffakiyetle, taarruz etmişlerdir. Hava çarpışmaları esnasında Alman av uçakları 5 düşman uçağını ve uçaksavar bataryaları da bir düşman uçağını düşürmüşlerdir.

Ahmet İhsan

(Baştarafı 1 incide)

künden kaldırılarak merasimle gömülmüştür. Merasimde İzmit valisi, Amiral Şükrü Okan ve diğer amiraller, Değirmendere nahiye müdürü, bir kıt'a deniz efradı, jandarma, polis, kalabalık bir halk ve deniz bandosu bulunmuştur. Merhum vasiyeti mucibince Değirmenderede Garipler mezarlığına gömülmüştür.

Reisicümhurumuz Millî Şef ile Meclis reisi Abdülhalik Renda merhumun ailesine taziye telgrafı çekmişlerdir.

Cenaze merasiminin dün yapılacağı İstanbula geç vakit bildirildiğinden cenaze merasiminde bulunacak heyet maalesef gidememiştir. Heyet bu sabah 11,15 trenile Tütün çiftliğine gidecek, orada trenden inip sandalla Değirmendereye geçecek ve İstanbuldan götürülecek çelenkler merhumun mezarına konacaktır. Heyet matbuat umum müdürlüğü İstanbul mümessili Bedri, basın birliği İstanbul mıntakası namına Turhan ve belediye neşriyat müdür vekili Safadan mürekkeptir.

Basın arkadaşlarına

Türk Basın Birliği İstanbul Mıntakası Reisliğinden:

Basın ailesinin büyüklerinden Ahmet İhsan Tokgözün aramızdan ebedi olarak ayrıldığını öğrenmekle müteessiriz.

Merhum, cenazesinin pek sevdiği ve son nefesini kucağında verdiği Değirmendere mezarlığına gömülmesini vasiyet etmiş ve cenaze töreninin bugün (dün) yapılmasını ailesi bu sabah (dün) kararlaştırmış olduğundan bütün teşebbüslerimize rağmen son vazifemizi ancak yarın (bugün) saat 11,15 trenile ve Tütün çiftliği yoluyla kabrini ziyarete gidecek heyete iştirak etmek suretile yapacağız.

Gidenler saat 17,17 trenile gene Tütün çiftliğinden geçecek trenle dönebileceklerdir.

Üstadın hatırasını taziz için istiyenlerin bu ziyaret heyetine iltihak edebileceklerini arzediyoruz.

Matbuat Umum Müdürlüğünün teessürü

Matbuat Umum müdürü Bay Selim Sarper'den dün mıntaka reisliğine şu telgraf gelmiştir:

"Türk basınının emekli işçisi Ahmet İhsan Tokgözün ölümünü derin bir acı ile öğrendim. Bütün Türk basınına baş sağlığı dilerim„

... cephesinde

(Baştarafı 1 incide)

Volga ile Don arasında ve büyük Don kavsinde yeni düşman hücumları şiddetli müdafaa muharebeleri esnasında akamete uğratılmıştır. Günlerdenberi çevrilmiş bulunan bir düşman grupu imha edilmiştir.

24 ilkkânundanberi hava kuvvetlerinin de iştirâk ettiği muharebelerde 65 tank, 30 top, ağır ve fif bir çok piyade silâhları ve diğer harp malzemesi tahrip edilmiş veya ele geçirilmiş çok sayıda da esir alınmıştır. Düşmanın uğradığı kanlı kayıplar esir sayısına nazaran çok yüksektir.

Alman gölünün cenup doğusunda düşman şiddetli bir topçu ateşinin ve tank kuvvetlerinin desteklediği hücumlarına devam etmiştir. Bu hücumlar düşmana ağır kayıplar verdirilerek püskürtülmüştür. 34 Sovyet tankı tahrip edilmiştir.

Moskova, 29 (A.A.) — Kızılordu Kotelnikovoyu geçmiş ve Stalingradın cenup batısından 90 mil mesafede bulunan bu demiryollar düğümünü bilkuvve kuşatmıştır. Kotelnikovo dolaylarındaki köylerin hepsi Sovyetlerin elindedir. Bunlardan biri şehirden ancak dört buçuk millik mesafededir. Sovyet kıtaları düşmanın şiddetli karşılık taarruzlarını kırdıktan sonra büyük bozkırlar arasından taarruzlarına devam etmekte, yukarı Dona doğru ilerlemekte ve Stalingrad önündeki kapan içinde kalan 300.000 kişiden mürekkep 22 Alman tümeninin etrafındaki çemberi kapatmaktadır. Yalnız bu son 4 gün içinde Sovyet kuvvetleri 37 ilâ 5 mil ilerlemişlerdir. Orta Dondaki Sovyet taarruzları devam etmektedir. Birçok meskûn mahaller işgal edilmiştir. Bunlar arasında Rostof — Voronej demiryolu üstündeki Şertkovo da vardır. Şertkovo, kuşatılan Millerovodan 30 mil mesafededir.

Moskova 29 (A.A.) — Hususî tebliğ,

4 gün içinde Rus kuvvetleri 60 ilâ 85 kilometre ilerlemişlerdir. Yeniden 2500 esir alınmıştır. Yüzlerce tank top ve yüzlerce uçak Rus kuvvetlerinin eline geçmiştir. 4 gün içinde düşman 17.000 ölü vermiştir.

Dün, yalnız Stalingrad kesiminde 24 taşıt uçağı tahrip edilmiştir.

Rus kuvvetleri şimdi Rostofa 100 kilometre mesafede bulunmaktadırlar.

Rus taarruzları devam ediyor

Moskova, 29 (A.A.) — Sovyet öğle tebliği

28 ilkkânun gecesi kuvvetlerimiz, Stalingrat çevresile merkez cephesinde ve orta Don bölgesile Nalçik cenup doğu kesiminde evvelce bildirilen istikametlerde taarruz hareketlerine devam etmişlerdir.

Almanlar takviye getiriyor

Moskova, 29 (A.A.) — Sovyet haberler bürosu bildiriyor:

Orta Don çevresinde kuvvetlerimiz taarruzlarına devam ederek bir sıra meskûn mahalleri işgal etmişlerdir. Almanlar kuvvetlerimizin ileri yürüyüşünü durdurmak için takviyeler getirmekte iseler de, Sovyet muhariplerinin darbeleri altında Alman birlikleri muazzam kayıplara uğramaktadır.

Sabah erken saatlerde meskûn bir mahalle giren birliklerimizden biri 900 düşman er ve subayını yok etmiş ve 600 esir almıştır. Bundan başka 11 top, 3 mayn atıcı makine —her biri 6 toptan ibaret—. 17 mitralyöz ve techizat deposu ele geçirmişlerdir.

Stalingratta Almanlar ikiye bölündü

Moskova, 29 (A.A.) — Röyter muhabirinin verdiği bir habere göre Stalingradın cenup batısındaki Sovyet birlikleri bu bölgede ikiye bölünmüş olan mühim Alman kuvvetlerini imha etmekle meşguldür.

Alman takviye kıtalarının geri kalan kısımları da kızılordunun indirdiği darbeler karşısında geri çekilmeğe devam ediyorlar.

Velikilukide çok şiddetli muharebeler

Moskova, 29 (A.A.) — Sovyet kıtaları Velikiluki yakınlarında tahkim edilmiş mühim bir noktayı hücumla ele geçirdikleri sırada iki bin beş yüzden fazla Alman öldürmüşlerdir. Burada cereyan eden muharebe çok kanlı olmuştur. Almanlar 24 tankın himayesinde kuvvetli bir piyade birliğini takviye olarak göndermişler ve bu birlik Sovyet çemberini yararak şehirdeki Alman garnizonu ile birleşmeğe muvaffak olmuştur.

Fakat tekrar hücuma geçen Ruslar düşmanı yeniden armışlardır. Bunun üzerine Sovyet topçusu Alman tahkimatını tahrip etmiş ve buradaki Alman askerlerinin çoğunu öldürmüştür. Geri kalanları da Rus piyadesi elbombası ve bir süngü hücumu ile imha etmiştir.

Sovyet donanması Alman işgalindeki limanlara hücum etti

Moskova: 29, (A.A.) — Krasnaya Zvezda gazetesinin yazdığına göre Sovyet donanması ve donanmaya mensup hava kuvvetleri Karadenizde Almanların elinde bulunan limanlara üç hücumda bulunmuşlardır.

Bazı harp gemileri Almanların sahilde vücuda getirdikleri tahkimatı bombardıman etmiştir.

Deniz bomba uçaklarından mürekkep bir teşkilin himayesinde, hareket eden başka harp gemileri de bir limanı ağır hasara uğratmışlardır.

Üçüncü bir gurup teşkil eden diğer bazı harp gemilerimiz de başka bir limanı bombardıman etmiştir. Top ateşi ile bir çok binalar yıkılmıştır. Çok şiddetli bir infilâk bazı mühimmat depolarının havaya uçtuğu kanaatini vermektedir.

Paveliç'e suikast mı?

Londra: 29, (A.A.) — Alman hududundan bildiriliyor:

Tarafsız bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Zağrebde Hırvat Kislingi Pavliçi öldürmek amacını güden bir suikast ortaya çıkarılmış, Pavliçin yeni sarayını hazırlamakta olan 200 işçi tevkif edilmiştir.

İngiliz mebusları

(Baştarafı 1 incide)

busu Nâzım Porey ve âzadan İstanbul mebusu Şükrü Esmer ile büyük millet meclisi reisi namına hususi kalem müdürü İrfan Karasar ve İngiliz sefareti erkânı tarafından karşılanmışlardır.

Misafirler kendilerini karşılayanlarla beraber, akşam yemeğini hususi surette Ankara palasta yemişlerdir.

Misafirler kendilerini karşılayanlarla beraber, akşam yemeğini hususi surette Ankara palasta yemişlerdir.

Salı günü saat 10,30 da heyet, büyük millet meclisi reisini ve 11,15 de de başvekili makamlarında ziyaret etmiştir.

Meclis reisi ve başvekil, kart bırakmak suretiyle bu ziyareti iade etmişlerdir. Heyet ayrıca vali ve belediye reisine de birer kart bırakmıştır.

Heyet şerefine saat 13,15 de büyük millet meclisi hariciye encümeni reisi Konya mebusu Ali Muzaffer Göker tarafından Anadolu kulübünde bir öğle yemeği verilmiştir.

Heyet saat 16 da Atatürkün muvakkat kabrini ziyaretle bir çelenk koymuş ve bundan sonra hususî surette ve mihmandarlar refakatinde şehrin görülecek yerlerini ve büyük millet meclisi binasını gezmişler ve bazı mebuslarla tanışmışlardır.

Ahmet Mithat merhum

Ankaradan bir arkadaşımız bize Ahmet Mithat merhumun ölüm yıldönümünü hatırlatıyor.

Türk basın hayatının gelişmesinde büyük emeği geçmiş olan merhumu hayır ile anmaya fırsat verdiği için kendisine teşekkür ederiz. Yalnız bu vazifeyi yerine getirirken, Ahmet Mithat'ın öldüğü günü tesbit ederek yıldönümünü tayin için bu ayın 29 unu değil, 28 ini almak icabettiği fikrindeyiz.

Merhum 28 birincikânun 1912 cumartesi günü akşamı Darüşşefakada Cemiyeti tedrisiyei İslâmiye toplantısına reislik etmiş ve o gece orada ölmüştür. Ertesi sabah çıkan pazar gazeteleri ölüm haberini yazmışlar ve bunun zevali saatla 12 ye 20 kala vukuunu bildirmişlerdir.

Şu hesaba göre hayata gözlerini kaparken 28 birincikânun 1912 tarihi daha hükmünü kaybetmemiş bulunuyordu. Ancak bu büyük kayıbdan İstanbullular 29 birincikânun 1913 de yani dünkü gün haber alabilmiş ve gene dünkü gün Fatih camisinde toprağa bırakılmıştır.

Türk irfanına eşsiz hizmette bulunan rahmetliyi bu vesileyle okuyucularımızın anıp ta'ziz etmesini istiyoruz.

Hariciye vekilimiz Moskova elçimizi kabul etti

Ankara: 29, (Vakıt) — Moskova büyük elçimiz Cevat Açıkalın dün akşamki tirenle şehrimize gelmiş ve Hariciye vekilimiz tarafından kabul edilmiştir.

Fransada 150 kişi tevkif edildi

Silâhlar, bombalar ve infilâk maddeleri bulundu

Nevyork, 29 (A.A.) — Yunaytet Pres.

Fransada Almanlara karşı mukavemet gittikçe daha şiddetlenmektedir. Alman idaresi altında bulunan Tuluz, Nis ve Tulon radyoları çevresinde 150 kişinin Almanlar tarafından tevkif edildiğini bildiriyor. [...] kilo infilâk maddesile 6500 [...] fundağı, 150 kilo kimyevi madde, 95 bomba müsadere olunmuştur. [...] halif propaganda yapmaktan [...] başka 134 kişi daha tevkif olunmuşlardır. İki matbua presi gizlendiği yerde ele geçirilmişler 32 teksir makinesile milyonlarca propaganda varakasına vaziyet edilmiştir. Demiryolunu tahrip etmek üzere bulunan işçiler Monpeliyede yakalanmışlardır. Herold vilâyetinde 15 kişi tevkif edilmiş ve büyük sayıda [silâh] müsadere olunmuştur. Nistelikeli bir komünist olduğu söylenen bir şahsın tevkifinden sonra [...]ları da yakalanmışlardır. Liyon [civa]rlarında dö Golcü şeflerin biri [...] nan 21 kişi tevkif olunmuştur. [...] araştırmaları sonunda silâhlar [ve in]filâk maddeleri bulunmuştur.

Dö Gol

(Baştarafı 1 incide)

nenin gasbedilmesile sona eren diselerin kısaca tarihçesini yaptan sonra, bunun geçici bir devmaktan başka bir mâna ifade [etme]diğini ve Fransızların yalnız [...] deye boyun eğmek ve itaat [...] zorunda bulunduklarını söylemiştir.

Dö Gol şöyle devam etmiştir:

Tunusta çarpışma başlamıştır. Şöhretli bir Fransız askeri olan general Jiro — Fransız Cümhuriyet hükûmetinin, savaşın en karanlık devrelerinde esir olmasından Fransız orduları başkumandanlığına getirilmediğinden müteessir olduğuna şahsan şahadet edebilirim — Şimali Afrika kuvvetlerimizin bir kısmını mücadeleye başlatmış bulunmaktadır. Daha şimdiden bu kuvvetler gittikçe artan şanlı başarılar elde etmişlerdir. Başka harp ve harekât sahalarında, karalarda, denizlerde, havalarda muhtelif tarihlerde çarpışmalar yapmış olan arkadaşları, bunlara yardım ve şereflerini alkışlamaktadır. Fransız silâhlarını taşıyan [...] kesin tek Fransız ordusu bahri[ye]si ve hava kuvvetleri gibi bir [vah]det halinde bulunmasını temenni eylemektedir.

Fransız şimal ve batı Afrikasından bahseden general dö Gol şunları demiştir. Bütün Fransız İmparatorluğunun mücadele uğrunda bir[leş]mesi şimdi yalnız bir dilek [veya] arzu edilir bir şey olmaktan [çık]mış fakat belki de, Fransız mil[leti]nin liyakat ve iradesi şartile mutabık olarak pek yakında tahakkuk edecek bir gaye haline gelmiştir.

General dö Gol sözlerini şöyle bitirmiştir: Şimdiye kadar yapılan, bugün tatbik edilmekte olan ve [bun]dan sonra Fransız milleti tarafından bütün Birleşik Milletlerin [da]vası uğrunda yapılması mukadder bulunan her şey, Fransız gayretinin tam, müttehit ve idareli, Fransız hükümdarlığının devamlı, Fransız kanunlarının mer'î ve muteber masını, Fransa menfaatlerinin şimdiye kadar olduğu gibi, Fransız milletinin acıları, kanı, şerefi, [ru]h ve kudreti itibariyle mutlak surette temsil edilmiş bulunmasını icap ettirmektedir. Memleket içinde ve dışında bütün Fransız kuvvetlerinin etrafında toplanmış, muvakkat geniş bir idare sistemi ve kurtuluş için mücadeleye can atan bütün Fransız topraklarının bir arada bulunması, milletin hükümranlık haklarını kendi isteğiyle bildirinceye kadar, millî vahdet ve istiklâl için en lüzumlu bir unsur ve âmildir. Fransızların tek vatanı vardır. [Ve] yalnız tek çarpışma yapmak gerektir. Fransa tektir ve ayrılamaz.

Fransızlar birleşecek

Nevyork, 29 (A.A) — Vaşingtonda general Jironun tayini kayda değer bütün Fransızların süratle ve aleyhine bir araya gelmeleri [...] taç edeceği ümidi vardır. Sur[...] sabık adaları ve şarki Fransız [...] tanı dahil olmak üzere [...] sız imparatorluğunun ana [...] tarmak maksadiyle bir kı[...] çarpışacağı umulmaktadır [...] ağır Fransa bir suretle kurtarmış olacaktır.

Ayranpınar

Eğriçemen'den ayrılalı epey ol
uştu. Nefis çam kokuları arasın-
a hayvanımı gayet yavaş sürü
or, ışıktan yorulan gözlerimi et-
ıfı saran yeşilliklerde dinlendire
k yayladan kasabaya dönüyor-
ım. Şoseye çıktığım zaman ak
m yaklaşmıştı.
Yol İğdir dağından itibaren, sa
lerce zengin çam ormanları a-
sından büküle büküle kasabanın
t başındaki Ayranpınara gelir,
nra az ağaçlı bir yamaçtan kıv-
ıtılar yaparak, on, on beş daki-
da kasabaya girer.
Saate baktım ve düzgün şosede
mı tırısa kaldırdım. Ara sıra,
lun ortasına kadar uzanan çam
allarından korunmak için eğildi
m bir zamanda koyunlarını önü
katmış, dönmekte olan bir ço-
anın, hayvanlarını yolun karşı
rafına geçmekten mene uğraştı-
nı gördüm. Bunda haklı olduğu
ı düşündüm. Çünkü dağın o ci-
ğil, insanı bile öldürecek dere-
tindeki ağulu otların bir koyunu
de zehirli olduğunu söylemişler

Ayranpınar'a gelince atlan in-
n. Ta... Aşağılarda çağıldayan,
tkit'in ve eriyen, müphem renk
boyanmış Kösedağın görünüşü
kadar muhteşemdi ki, bunu do-
dova seyretmek ihtiyacı beni
denbire alev gibi sardı. Dizğin
bir dala iliştirerek su başına
laştım. Pınarın sırıltısı ansızın
laklarımda bir yanma hissi u
ıdırdı. İçecektim; ama suyun
az denecek kadar kireçli olusu
i bu düşünceden vaz geçirtti.
Bir taşın üzerine oturarak uzak
seyre dalmışım. Rüzgâr çık-
tı, sert ve serin bir rüzgâr.
Ansızın bir silâh şakırtısı duy-
n, bunu bir cümle takip etti:
— Bırak, bey misafirdir..
Titredim. Yanımda iki adam
dı. Birini tanıdım. Hiç görme-
im koyulukta, siyah, geniş bı-
ları, gene siyah, gür kaşları al-
la kanlı gözlerile eşkiya Kara
ısin'i bana, korkuyla karışık
ve işaretlerle, o kadar iyi ta-
etmişlerdi ki, tanımamaklığıma
en imkân yoktu.
Buralarda, bir haydut üzreinde
iyi tesir bırakan "İstanbullu,
misafir olmak,, sayesinde canı
kurtarmanın verdiği şaşkınlık,
sevinç arasında, hakkında pek
şey bildiğim; Kara Tahsinin A-
oluda çok rastlanan teklifsizlik
anıma çöktüğünü gördüm.
— Bey, dedi, şu pınardan bir
su içsene...
Sahi.. Susamıştım ve hemen ta-
sarıldım. Acı, kireçli sudan a-
isteyerek içtim.
Eşkiya, yanık yüzüne acaip ma
ır veren mimiklerle konuştu:
— Ben, kendim de bir talihsiz
ağumdan, başkalarının talihsiz-
ine sebep olanlardan öç almak
ı dağa çıktım.
Sözlerinde, vaktile şehirdeki
a mektepte okumuş olmaktan
en bir düzgünlük vardı ve ak-
n, bu kanlı katili lirikleştirmiş-
Konuşmak ihtiyacında olduğunu
üyor ve bir şey demiyordum..
üzel konuşmak, dertli için ha-
i bir tesellidir,, Birdenbire sor
:
— Sen, bu suya neden Ayranpı
r derler bilir misin bey?..
— Bilmem ama; dedim; herhal
kireçli olduğundandır..
Dalğın, güldü. Sonra, üzerimde
rkuyla karışık, büyüleyici bir
ir yapmış olan bu "dağa çıkmış
am., bana yavaş, sakin ve gizlen
iş bir heyecanla anlattı:
— "Eskiden, on sene önce bu
, ne böyle beyaz akardı, ne de
.. Sonra oldu. Sebebi de benim
dürdüğüm Nigârdır. Nigârı bel-
işitmişsindir. Adaşım tüccar Tah
nin büyük kızıydı. Küçük karde
Ayşe şimdi yirmi yaşlarında fe-
n olmalı. Babasının ablasından
güzelmiş diyorlar. On yıldır gör-
medim.
Nigâr, tüccar Tahsinin kızıydı.
ama ne kız!.. Hem çok güzeldi. O
zaman on sekizinde vardı. Hem de
alımlı... Bizim eve komşu otururlardı. Ben de her sabah Nigârı ar
kın yanında beklerdim. Gelir, be-
raber tarlaya giderdik. Tarlaları-
mız da yanyana idi, o rencberlere
bakar, ben ona bakmaktan tarlala-
rımızı sürmeği unuturdum. Nigâr
büyüdükçe güzelleşti, dillere destan
oldu. Ağzı büyükçe ve kalın, omuz

ları geniş, kalçaları iri, güçlü kuvvetli bir kızdı. Onu bir hayvan gibi sevdiğim kadar, içimde tuhaf bir yanışla yolunu beklerken yüreğim çarpardı. Biz, fakirdik. Her şey buradan çıktı zaten.. Sen beni tanımazsın ama, bey, ben sizin aileyi severim ve sayğım büyüktür. Bir gün işittim ki, Nigârı, senin büyük amcan, müftü, oğluna istiyecekmiş, o sıska serseriye.. Müftünün oğlu Ömeri bilirsin; beş para etmez, kumarbaz, haylazın biridir. Ben, canımı yoluna harcamağa and içtiğim Nigârımın bu uyuza verilmesine nasıl göz yumardım?.. Önce, kan başıma çıktı, amcanın oğlunu temizlemeği düşündüm, ama bu, budalalık olacaktı Çünkü o zaman kızı nasıl olsa alamayacaktım, üstelik, kimbilir Belki zavallıyı büsbütün soysuzun birine vereceklerdi.

Bir akşam, beni sevdiğini tanrıyı bildiğim kadar bildiğim Nigârı, dükkânına giderek babasından istedim. Adaşım tüccar beni kovdu; senin gibi ipsize kız mı verilirmiş diye.. Bundan yılacak değilim ya?.. Hemen kızı buldum. Dedim, ben seni kaçıracağım, bu iş, istedimki, gönül rizasile olsun.. Nigâr kabul etmedi. Babasından korkuyordu. O zaman, ne olduğumun, pek farkında değilim ama, Nigâr halimi pek fena görmüş olmalı ki, ertesi akşam bu pınarın başına geleceğini bir alay dil dökerek anlattı. İnşaallah o zamana kadar düşündüğünden cayarsın, dedi. Ona kalırsa, biraz bekleyip para yapmalı imişim.. Sanki, kendisini bekleteceklermiş gibi.. Beni sevdiğini biliyordum; fakat o tüccar olacak herif kızın gözünü korkutmuş.. O akşam yaylaya çıkıyordum. Yolda hep "ne yaparım?,, diye düşündüm. Gece hiç uyuyamadım. Nigârın o pis Ömere varacağını düşündükçe kuduruyordum sanki.. Kızı kaçırmak boş bir hülyaydı..

Ertesi gün akşama kadar deli gibi dolaştım durdum. Akşama doğru korkunç kararımı vermiştim. Onun kanını dökmeğe dayanamıyacaktım. Bir bakraç ayran aldım yayladan. Şoseye çıkınca ağulardan topladım, çok topladım. Ezdim, ezdim, suyunu ayranın içine akıttım. Koyu ve öldürücü bir şey olmuştu artık, ayran.. Bir yudum içeni mutlâka mevlâsına kavuşturacaktı.

Pınara gelince durdum. Az sonra yokuşun başından düşe kalka Nigâr göründü. Kahbe, ne de güzeldi ya.. Ortalık kararmaya yüz tutmuştu. Kızın üstü başı tozlanmıştı, kasabadanberi koşuyordu ihtimal.. Diz üsü düştü. Ellerini bakraca uzattı. Bir şey demeğe vakıt bırakmadan dikti. Gözlerim, güzel çenesine sızan ağulu ayrana dikilmiş, acıdan ölecektim. Nigâr ayranı bırakınca bir elini pınarın suyile ıslattı. Yüzünde sonsuz bir tatlılık, gözlerinde sevincin sarhoşluğu vardı. Ben taş olmuştum. Islak dudaklarını uzatarak nefes nefes :

— Tahsin, Tahsin ... dedi. Nigârına kavuştun artık.. Gece çok düşündüm. Sensiz yapamıyacaktım. Kaçtım babamdan.. Haydi iki at bul.. Neredeyse peşimize düşerler...

Güneş batmış, manzara füsununu kaybetmişti.

Yazan: Mahir Bülend.

Yeni Ginede

Japon harp gemileri Bunay'ı bombardıman ettiler

Melbourne, 29 (A.A.) — Yeni Ginede çarpışmalar devam ediyor. Japon harp gemileri Amerikan elinde bulunan Bunayı bombardıman etmişlerdir.

Müttefik bomba uçakları Rabaula şiddetli bir akın yapmışlardır. Büyük bir Japon kruvazörüne isabet kaydedilmiş ve gemide yangınlar görülmüştür. Bu gemiye batmış nazariyle bakılabilir.

* * *

Vaşington, 29 (A.A.) — Dün gece bildirildiğine göre, Amerikan bomba uçakları Kuadalkanaldaki Amerikan kuvvetlerine paraşütle levazım atmışlardır.

Bulmaca

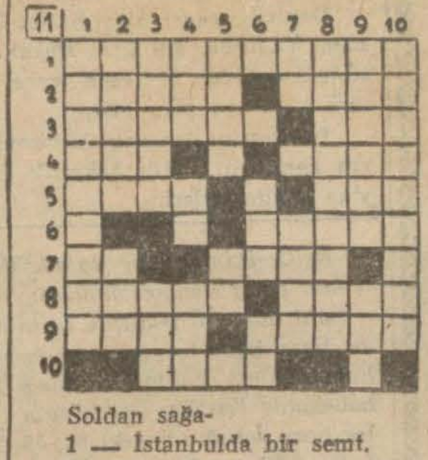

Soldan sağa-

1 — İstanbulda bir semt.
2 — Tavırlı, iğreti, vermek.
3 — Bir kadın ismi, aydınlık.
4 — Bizi doğuran, aşk.
5 — Bir cins pardesü, kötüleme.
6 — Çanakkale tarafından bir yer.
7 — İşareti gösterir, sakat.
8 — Tam erkek, kir.
9 — İleri giden, gevşetip istenmez.
10 — Titreme.

Yukardan aşağı:

1 — Yunanistanda bir yer.
2 — Cenubî Anadoluda bir vilâyetimiz, mahsus.
3 — Dinleme, tiren anbarı.
4 — Bir erkek ismi, çok değil, bir şey icra etmek.
5 — Bir cins tüfenk, bir hayvan.
6 — Demir ip, bir hece.
7 — Nota, Karadenizde bir yer
8 — Bir mezhep salikleri.
9 — Çoğaltan, fena.
10 — Bir babanın kızları.

Geçen bulmacamızın halli:

1 — Konkordiya, 2 — Oto, R. Azad. 3 Notrıdam, N. Asap, Ana 7 — Adam, H, Akay, 8 — İz, Alâka, A, 9 — Yanyana, Un, 10 — Et, Arayan.

ZAYİ

Kabataş Erkek Lisesinden almış olduğum tastiknameyi kaybettim, yenisini çıkaracağımdan eskisinin, hükmü yoktur. (42069)

K. E. L. 1942 talebesinden 4:C den 102 No: lı Müfit Çinar.

İSTANBUL BORSASININ
29—12—942 Fiyatları

		Kapanış
Londra	1 Sterlin	5.22
Nevyork	100 Dolar	130.50
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.3255
Madrid	100 Pezeta	12.89
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.1325

ESHAM VE TAHVİLAT

% 7 934 Sıvas-Erzurum 2.7	19.—
% 7 941 Demiryolu I	19.—
% 7 941 Demiryolu II	19.—
% 7 Birinci tertip Millî müdafaa iştikrazı	19.—
% 5 ikramiyeli birinci tertip millî müdafaa	19.—
Anadolu Demiryolu 1_2	37.—
Doğan sigarta Türk Anonim şirketi	110.—

VAKIT'A ABONE OLUNUZ

Vakıt okuyucuları Millî Piyango ortaklığı numaraları

Vakıt gazetesi Okuyucuları arasında tertip edilen 1943 Yılbaşı Millî Piyango keşidesine 50 şer kuruşla iştirâk eden gurup ortakları.

1 — 100 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler,
478373 — 403616 — 042061.
5 Liralık yarım biletler,
091651 — 468727 — 178326 — 374177

101 — 200 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
403617 — 478158 — 467952
5 Liralık yarım biletler:
468728 — 091652 — 178327 — 374178

201 — 300 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
106281 — 085172 — 424843
5 Liralık yarım biletler:
028867 — 468729 — 178328 — 374179

10 Liralık tam biletler:

301 — 400 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet

042063 —339734 — 403618
5 Liralık yarım biletler:
374180 — 178329 — 091653 — 468730

401 — 500 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları :

10 Liralık tam biletler:
403619 — 318625 — 457954
5 Liralık yarım biletler:
091679 — 468731 — 178330 — 374181

501 — 600 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
424845 — 276516 — 403620
5 Liralık yarım biletler:
091680 — 468732 — 178331 — 374182

601 — 700 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
339736 — 223407 — 403621
5 Liralık yarım biletler:
091681 — 468733 — 178332 — 374183

701 — 800 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
276518 — 191398 — 403622
5 Liralık yarım biletler:
091682 — 468734 — 178333 — 374184

801 — 900 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
106289 — 085180 — 403623
5 Liralık yarım biletler:
468735 — 091683 — 178334 — 374185

901 — 1000 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
223409 — 403624 — 318627
5 Liralık yarım biletler:
468736 — 091684 — 178335 — 374186

1001 — 1100 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
191400 — 403625 — 191391
5 Liralık yarım biletler:
178336 — 468737 — 091685 — 374187

1101 — 1200 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
106282 — 478066 — 478080
5 Liralık yarım biletler:
468738 — 091686 — 178337 — 374188

1201 — 1300 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
085173 — 478068 — 478069
5 Liralık yarım biletler:
468739 — 091687 — 178338 — 374189

1301 — 1400 Makbuz numaralı okuyucuların ortak oldukları bilet numaraları:

10 Liralık tam biletler:
142064 — 478067 — 478076
5 Liralık yarım biletler:
468740 — 091688 — 178339 — 374190

Yirmibeşer kuruşluk kırmızı mürekkeple basılmış makbuz sahibi 1300 okuyucunun ortak bulunduğu Millî Piyango Yılbaşı keşidesi listeleri:

10 Liralık tam biletler:

478071	478077	276519
478072	478078	223410
478073	424846	478070
478074	339737	467955
478075	318628	478079

5 Liralık yarım biletler:

468742	178346
468 743	178347
468744	178348
468745	178349
091690	178350
091691	374192
091692	374193
091693	374194
091694	374195
091695	374196
091696	374191
091697	178340
091698	091689
091699	468741
091700	178301

178341 178342 178343 178344 178345

SAHİPLERİNE VERİLEMİYEN BİLETLER

Anadoludan ortaklığa iştirâk edenlerden birkaç okuyucumuz adresini de göndermeyi unuttukları için biletlerini kendilerine iade edemedik. Ali İlhan, Sadık Mendi, Selâhaddin Kabataş ve Mehmet Şenerin gurup ortaklığı biletleri gönderilememiştir.

Askerî bahisler

(Baştarafı 2 inci de)

ne de olsa Japonlar için bir kazançtır.

Japonya yapmış olduğu işgallerle, işgal ettiği toprakların haricle irtibatını kesti. Bu işgallerin ehemmiyeti, müttefikleri bu topraklardan mahrum etmesi bakımından mühimdir. Tarihî ve terbiyevî noktai nazardan da kıymetreli küçültülemez.

Müttefiklerin bu işgallerden müteessir olacağı tabiidir. Fakat askerî sebepler dolayısile bu işgallere mani olamamışlardır. Durum ve şeraiti umumiyeye nazaran müttefiklerce Japonların ikinci pilâna alınması da tabiidir.

Müttefikler ilkin Avrupada Alman ve İtalyanın mahvını esas addetmektedirler. Japonya ile hesap zamanını da Almanya ile İtalyanın diz çökmesinden sonraya atmışlardır.

Her ne kadar Japonyada hesap zamanına kada işgal ettiği araziyi organize etmekle ve kendisine çeki düzen vermekle geçirecekse de müttefikler kendisini bu bir yıl içinde boş bırakmadıkları gibi bundan sonra da bırakacakları kabul edilemez; bilâkis şimdiye kadar yaptıkları yıpratma harbine daha ziyade kuvvet ve şiddetle devam edeceklerdir.

Beş yıldnaberi Çini parçalamak ve parçaladığı kısımlarda kendisine uygun hükûmetler teşkilinden sonra bu kısımları birer ikişer yutmak suretile genişlemek isteyen Japonya, şimdi Çin ordularile ve arkasında Çin çetelerile kâfi derecede meşgul ve yıpranırken diğer taraftan da sarî hastalıklarla mücadele ediyor ve zayıflıyor. Hindistanda yapılmakta olduğu rivayet edilen hazırlıkların, Birmanyaya yapılan taarruzun Japonların kıtadan atılmasını istihdaf ettiğine göre bu taraftan da rahat ve huzuru yoktur.

Japonya daha ilk gündenberi taarruzî hareket ederek kendisinin müdafaa hatlarını pek uzaklara kadar sürmüştür. Esasen kendisi mütearrız vaziyetinde olarak harbi açmış olduğundan onu taarruzî olarak icra etmek mecburiyetinde idi. Netekim öyle yaptı ve bu sayede mukavemet ve müdafaa hatlarını uzaklara kadar sürmek suretile askerî prensiplere riayetini gösterdi. Pasifik coğrafî durumu göz önüne getirilirse bu hatların kademe kademe Japonya tarafında birer çember teşkil ettiği görülür.

Bu çemberlerin müttefiklere karşı da birer müdafaa, mania ve abluka çemberi olduğu düşünülebilir. Ancak bu ablukaların müessir olduğu kabul edilemez. Bu hakikat fiiliyat ile de teyit edilmiştir.

Bu çemberler hemen hemen her noktadan kabili rencidedir. Netekim Salomon adalarının işgali ile bu çemberlerden en dıştaki kırılmıştır.

Amerika burasını tekrar elde etmek için ilk defa burada taarruza geçmiştir.

Cenupta başlayan bu harekette şimalde(Aleüten)adalarına karşı yapılan bir şaşırtma hareketi de katılmıştır. Her iki harekette de Japonların uyanık bulunduğu

(Devamı var)

ibni Mahân atını ileriye sürerek gerileyen ordusunun kumandanlarına cesaret vermeğe ve muzaffer oldukları takdirde kendilerine istedikleri kadar para vereceğini vaadetti.

Behzad, savaştan kaçan arkadaşlarını cepheye tekrar göndermeğe muvaffak olduktan sonra o da savaş meydanına girdi. Fakat hücuma iştirak etmedi. Mühim işler başarmak için fırsat kollamağa başladı. İbni Mahânın ön safa geldiğini görünce birdenbire bir şimşek gibi aklından bir fikir geçti. Her ne pahasına olursa olsun ibni Mahânı öldürmeğe karar verdi. Bunu yapmağa muvaffak olduğu takdirde onun ordusu dağılacak, Tahirin ordusu zafere ulaşacaktı.

Sağdan, soldan yağan oklara, mızraklara ehemmiyet vermeden yıldırım gibi bir süratle atını ileriye sürerek İbni Mahânın yanına sokuldu Gür bir sesle haykırdı:

— Dur eykumandan.. Seni habersizce öldürmüş olmayım..

İbni Mahân, birdenbire yüzünü çevirdi Çehresinin yarısını kalın yünlü bir atkı ile kapayan Behzadı tanıyamadı. Vakıt kaybetmeden kılıcını çekerek üzerine hücum etti.

Behzad, çevik bir hareketle bu hücumu boşa çıkardı ve süratle hasmının üzerine atılarak elindeki hançeri göğsüne sapladı.

İbni Mahân kanlar içinde yere cansız olarak yuvarlandı.

Behzad, bu vazifesini böylece muvaffakiyetle başardıktan sonra hemen geriye döndü.

Bu hâdise o kadar âni olmuştu ki İbni Mahânın adamları ancak bir saat sonra kumandanlarının öldürülmüş olduğunu anladılar. Her ne kadar bunu askerlerden gizlemek

— 60 —

HARP MEYDANI

Behzat, binbir düşünce içinde, etrafına bakmadan, abasına sım sıkı sarılmış bir halde yoluna devam ediyordu.

Öğlenden sonra Rey şehrine vardığı zaman halkın konuşmalarından Tahirin taarruza hazırlanmak üzere olduğunu anladı.

Biraz sonra savaş davullarının seslerini işitti. Çok yakın olan cepheye giden savaşçıların çıkardıkları tozlar bir sis gibi ortalığı kaplamıştı.

Behzat, yüksekçe bir tepeye çıkarak savaş meydanına baktı. Her iki ordu harba tutuşmak üzere idi. Sayı itibarile çok üstün olan İbnimahanın ordusunu görünce Tahirin bu savaşta mağlûp olmasından korkar gibi oldu.

Her ne olursa olsun olduğu yerde beklemeğe karar verdi.

* * *

İbni Mâhan, ordusunu üç kısma bölmüştü. Sağ ve sol cenahlara en değerli muhariplerini ayırmıştı. Ortada da bilhassa ok atanları koymuştu. Üç kısma ayrılan bu orduya ayrıca yüzer kişilik birer fedai müfrezesi ayırmıştı. Bu müfrezelerin kumandanlarına da birer bayrak vermişti. Arka arkaya sıralanan bu müfrezeler yoruluncaya kadar ... ile savaşacaklardı.

İbnimahan ise ordunun gerisinde durayordu.

* * *

Aradan çok geçmeden ordusunu manga ,manga hafifa-

UMUMÎ HEYET TOPLANTILARI

İthalâtçı ve İhracatçı Birlikleri Umumi Kâtipliğinden :

İstanbul İthalâtçı ve İhracatçı Birliklerinin senelik Umumî Heyet toplantılarının tarihlerile içtima yerleri ve müşterek ruznameleri aşağıda gösterilmiştir:

Umumî Heyet toplantılarına iştirak etmek üzere sayın birlik âzasının gösterilen tarih ve yerlerde saat 14 te hazır bulunmaları rica olunur.

BİRLİĞİN İSMİ	TOPLANTI TARİHİ	TOPLANTI YERİ
Deri, Kösele ve Deri sanayii Yardımcı Maddeleri İthalâtçıları Birliği	8.1.943 Cuma	Ömerabit Han üçüncü kat
Çuval, Kanaviçe ve jüt Mamulâtı İthalâtçıları Birliği	11.1.943 Pazartesi	„ „ „ „
Kâğıt, Mukavva ve tatbikatı İthalâtçıları Birliği	13.1.943 Çarşamba	„ „ „
Madenî Eşya ve Malzeme İthalâtçıları Birliği	15.1.943 Cuma	Ticaret Odası İçtima Salonunda
Manifatura İthalâtçıları Birliği	18.1.943 Pazartesi	„ „ „
Cam, Zücaciye eşyası, sanayie ait boyalar ve sanayi ve ziraate ait kimyevî maddeler İthalâtçıları birliği	20.1.943 Çarşamba	„ „ „
Motörlü ve motörsüz nakil vasıtaları ve yedek malzemesi İthalâtçıları Birliği	22.1.943 Cuma	„ „ „
Hububat, Bakliyat ve Yağlı tohumlar İhracatçıları Birliği	25.1.943 Pazartesi	„ „ „
Türkiye Tiftik ve Yapağı İhracatçıları Birliği	27.1.943 Çarşamba	„ „ „

RUZNAME: 1 — 1942 iş yılı için İdare Hey'eti ve mürakipler raporlarile bilânçonun tetkik ve tastiki ve İdare Hey'etinin ibrası hakkında karar ittihazı,
2 — 1943 yılı bütçesinin tetkik ve kabulü,
3 — Hükûmetçe verilecek direktifler dahilinde Birliğin 1943 yılı faaliyet pragramının tesbiti.
4 — 1943 yılı için İdare Hey'eti intihabı,
5 — 1943 yılı için mürakip intihabı

Not:

1 — 25.12.942 tarihli ilânda gösterilen toplantı tarihlerinden bazılarının hatalı çıktığı görülmüştür. Keyfiyet bu defa tashih edilmiştir.

2 — Memlekettaki kâğıt darlığı dolayısiyle, sayın Birlik âzalarına ayrı ayrı davet mektubu gönderilemiyeceğinden, yukarıdaki tarihlerin iyice not edilmesi hasseten rica olunur.

Bayan İfakat aranıyor

Fatih Askerlik Şubeşinden:

Denizli fırkası Alay Kâtibi Merhum Yunusun dul kızı İfakat Fatihteki evinden beş sene evvel çıkmış Aksaraya taşınmıştır.

Bu bayanı tanıyan Aksaraylıların kendisini Fatih Askerlik Şubesine göndermeleri.

Fatih İkinci Sulh Hukuk Mahkemesi Satış Memurluğundan:

şini bulduğu takdirde ogün saat ve Hamidenin şayıan mutasarrıf bulundukları Fatihte Karabaş Mahallesinde Karabaş caddesinin Melek hoca sokağında eski 65, 75, 75/1 yeni 75 ve 75/1 numaralı ve 1880 lira muhammen kıymetli üst katta iki oda ve bir halâ ve bir miktar bağçeyi şamil tamire muhtaç ve ahşap hanenin şuyuun izalesi zımnında 23. 1. 943 Cumartesi günü saat 11 de Fatih Sulh İcra kaleminde aşağıda yazılı şartlar dairesinde satılacaktır. Muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde o gün saat 12 de ihale edilecektir. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 6. 2. 943 Cumartesi günü ayni saatte müzayedeye devamla en son arttırana ihale edilecektir.

1 — İşbu hanenin müseccel ve gayri müseccel hak sahiplerinin tarihi ilândan itibaren on beş gün, zarfında vesaiki ile ile birlikte memuriyetimize müracaatları aksi halde gayri müseccel hak sahipleri nin paylaştırmadan hariç kalacaklardır.

2 — Arttırmaya iştirâk edecekler yüzde yetmiş beş pey akçesi ve receklerdir.

3 — Arttırma bedeli peşindir ancak memur kanunî selâhiyeti dahilinde mehil verebilir.

4 — Bedeli ihale müşteri tarafından müddeti kanuniyesi zarfında verilmediği takdirde ihale fesh edilerek gayri menkul yeniden müzayedeye vaz ve en son arttırana ihale edilir. Ve fakat aradaki fark ve zararı ziyan hükme hacet kalmaksızın ilk müşteriden tahsil olunur.

5 — İhale tarihine kadar olan vergiler hissedarlara ve yüzde iki buçuk tellâliye ile ihale harç ve masrafları müşteriye aittir.

6 — Şartname bugünden itibaren herkesin görebileceği şekilde divanhaneye ilsâk edilmiş ve fazla malûmat almak isteyenler satış 236 numaralı satış memurluğuna müracaatları ilân olunur.

Üsküdar Asliye İkinci Hukuk Hakimliğinden :

Kâzim tarafından Hatice aleyhine açılan boşanma davasında gıyaben ve ilânen cereyan eden mahkemesi bu kere hitam bularak boşanmalarına karar verilmiş ve sâdir olan ilâmın bir sureti M. aleyh Haticeye berayi tebliğ gönderilmişse de ikametgâhının meçhul olması hasebiyle bilâ tebliğ iade edilmiş ve tebliğ makamına kaim olmak üzere ilâmın bir sureti mahkeme salonuna talik edilmiş olduğundan keyfiyet M. aleyhanın da malûmu olmak üzere ilân olunur. (42064)

SENEDE 28,000 LİRA İKRAMİYE

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara bir sene içinde aşağıdaki plâna göre ikramiye verilecektir.

4	Aded	1,000	Liralık	4,000 Lira
4	„	500	„	2,000 „
4	„	250	„	1,000 „
40	„	100	„	4,000 „
100	„	50	„	5,000 „
120	„	40	„	4,800 „
160	„	20	„	3,200 „

Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

DİKKAT: Hesablarımızdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlerin ikramiyeleri % 20 fazlalaştırılacaktır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Malın cinsi	miktarı		Pazarlığın günü	saati
Muşamba önlük	139	adet	5.1.943	9.50
Lâstik bilezik çanta	4000	„	„	10
Hortum 55 m/m genişlikte 12-15 atmosferlik	500	metre	„	10.50
Mukavva (70 X 100) ebadında 400 gramlık	16000	paket	„	11

1 — Yukarda cins ve mikdarı yazılı malzeme pazarlık usulile satın alınacak.

2 — Pazarlık hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataşta levazım şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Önlük ve çanta ve mukavva nümuneleri sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasiyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2444)

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

İstanbul şehir hatları ve Haliç vapurları yolcu ücret tarifeleri, yapılan zamlar dolayısile, tâdil edilmiştir.

Yeni tarifeler 1 Sonkânun 943 tarihinden itibaren tatbik olunmağa başlanacaktır.

Bilet ücretlerini gösteren cetveller iskelelerde asılıdır Başmemurluktan izahat alınabilir. (2650)

Kitap bastırılacak

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:

Fenni ve mesleki bazı kitaplar bastırılacaktır. Bu işi deruhte etmek isteyen alâkadarların izahat almak üzere Kasımpaşada Askeri Deniz Matbaası müdürlüğüne müracaatları. (2695)

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER: 1 Şubat 3 Mayıs 2 Ağustos 1 İkincitesrin tarihlerinde yapılır

1943 İKRAMİYELERİ

1	adet	1999 Liralık	=	1999.— Lira
1	„	999	„ =	999.— „
1	„	888	„ =	888.— „
1	„	777	„ =	777.— „
1	„	666	„ =	666.— „
1	„	555	„ =	555.— „
1	„	444	„ =	444.— „
2	„	333	„ =	666.— „
10	„	222	„ =	2220.— „
30	„	99	„ =	2970.— „
80	„	44	„ =	3640.— „
250	„	22	„ =	5500.— „
334	„	11	„ =	3674.— „

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

SPOR

Pazar günü yapılacak maçlar

İst. Futbol Ajanlığından:

3. 1. 943 tarihinde yapılacak Lig Maçları.

Fenerbahçe Stadı:

Saat 13 Kasımpaşa — Davutpaşa. Hakem: Samih, Bülend, Semih. Saat 15 Süleymaniye — Taksim Hakem : H. Galip, Faruk, Sadık.

Şeref Stadı:

Saat 13 Beşiktaş — Beykoz. Hakem: Sami, Lütfü, Fazıl. Saat 15 Vefa — İst. Spor Hakem: Muzaffer Selâmi, Halit.

Fatih Stadı:

Saat 9 Beyoğlu — İstiklâl Hakem: Müeyyet, Zeki, Rıza. Saat 11 Haliç — Rami Hakem: Nurettin, Zeki, Hayri. Saat 13 Hilâl — Doğu Hakem: Sazi, Necdet, Sabahat. Saat 15 A. Hisar — Eyüp Hakem: Sazi, Necdet, Hayati.

SAHİBİ: ASIM US
Basıldığı yer: VAKIT MATBAASI
Umumî Neşriyatı idare eden
Refik Ahmet Sevengil

Bugünkü radyo

7,30 Proğram ve memleket saat ayarı 7.32 Vücudumuzu çalıştıralım 7.40 Ajans haberleri. 7.55. 8.30 Radyo salon orkestrası. 12.30 Proğram ve memleket saat ayarı 12.33 Müzik (Pl.) 12.45 Ajans haberleri. 13.00 13.30 Müzik: Şarkılar. 18.00 Proğram ve memleket saat ayarı 18.03 Müzik 18.45 Radyo dans orkestrası 19.30 Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri. 19.45 Müzik. 20.15 Radyo gazetesi 20.45 Bir marş öğreniyoruz. 21.00 Konuşma, 21.15 Müzik (Pl.) 21.30 Temsil 21.50 Riyaseticümhur bandosu. 22. 30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri ve borsalar. 22.45. 22.50 Yarınki proğram ve kapanış.

ŞEHİR TIYATROSU

BÜYÜK İHTİLÂL.
Yazan:
Romain Rolland
Türkçesi:
M. Kiper

Her perşembe saat 16,30 da
Tarihi Matine

PAŞA HAZRETLERİ
Yazan: V. Şöntan ve Kadelburg
Türkçesi: Nâzan Göknil

İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk Hâkimliğinden:

Nusret Bayer tarafından; Beyoğlu Parmakkapı Kader apartman, 2 No. da mukim iken bu adresi terkederek yeni ikametgâhının belirsizliği teayyün eden kocası Artür Bayer aleyhine mahkemenin 942/318 No. lu dosyası ile açılan boşanma davasının yapılan duruşması sonunda: Kanunu medeninin 134, 138 ve 150 inci maddeleri mucibince tarafların boşanmalarına ve 142 inci madde mucibince M. aleyh Artürün bir sene müddetle evlenmekten memnuniyetine ve 1068 kuruş, masarifi muhakeme ile davacı ve kilinin mesbuk mesaisine mukabil takdir edilen kırk lira avukatlık ücretinin Artürden tahsiline 9. 11. 942 tarihinde karar verilmiş ve yazılan ilâm mahkeme divanhanesine tâlik edilmiş olduğundan M. aleyh Artürün tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında muracaatla, temyizi dava edebileceği; aksi halde hükmün katileşeceği hususu ilân olunur. (42067)

de koyan Tahir İbnilhüseyin kılıncını çekerek savaşçılarına taarruz emrini verdi.

Kısa bir müddet içinde her iki ordu birbirine girdi.

Durduğu tepeden bu kanlı savaşı seyreden Behzat Tahirin ordusundan bir kaç kişinin kaçıp İbnimahanın ordusuna sığındıklarını gördü.

Fakat İbnimahan onlara hüsnü kabul göstereceği yerde onlara işkence yaptı. Onun bu düşüncesiz hareketi Tahirin ordusundan kaçmağa hazırlananlarm üzerine fena bir tesir bıraktı. Kararlarından vazgeçerek ordulariyle beraber savaşa başladılar.

Bütün bunları uzaktan büyük bir heyecanla seyreden Behzat onlara katılmak için fırsat kolluyordu.

O sıralarda Tahir İbnülhüseyin, mızrağının üzerine vaktiyle Elmemuna verilen bi'at kâğıdının suretini açarak İbnimahanm ordusuna yaklaştı. Yüksek bir sesle İbnimahanla kısa bir konuşma yapmak için müsaade verilmesini istedi.

Ordu kumandanları, ona müsaade verdiler. Bunun üzerine Tahir İbnilhüseyin büyük bir cesaretle İbnimahanın bulunduğu yere yaklaştı. Mızrağının üzerindeki kâğıdı göstererek:

— Ey İbnimahan! Dedi. Artık Allahtan kork. Kendi elinle imzalayıp Elmümine verdiğin bu biatı ne diye bozdun. Ömrünün son demindesin, gel sözünü tut..

İbnimahan, bu sözleri işitince çok kızdı. Yanmdaki adamlarına Tahiri yakalamalarını emretti. Fakat bu yamak savaşçı daha evvel davranarak oradan sür'atle uzaklaştı.

Biraz sonra savaş tekrar kızıştı. İbni Mahânm sağ ce

nahındaki kuvvetleri Tahirin sol cenah kuvvetlerini fazla tazyik etmeğe başladı. Nihayet onları bozguna uğratmağa muvaffak oldu.

Buna çok canı sıkılan Behzat artık fazla tahammülü kalmadı. Mağlûp olmak derecesine gelen arkadaşlarının yardımına koşmak istedi. Fakat yapacağı müdahalenin faydası olması için evvelâ savaştan kaçanları tekrar cepheye göndermekle işe başlamağa karar verdi.

Bulunduğu tepeden aşağı indi. Ve o sırada da düşmanlarının baskısı altında ricata mecbur olan farslı arkadaşlarının önüne çıktı:

— Arkadaşlar! dedi. Savaşta ölmek var, dönmek yoktur. Bu hain İbni Mahânın hakkından gelinceye kadar döğüşmelisiniz.

Behzadın bu sözleri savaştan kaçanların üzerine iyi tesir bırakmış olmalı ki hemen hepsi kılıçlarını çekerek tekrar cenk meydanına döndüler.

Bunu gören diğer arkadaşları, o sırada yanmdakilere mütemadiyen cesaret verici sözler söyleyen Tahir ibnilhüseyinin emriyle kütle halinde düşmanın üzerine bir saldırış yaptılar. Bu hücumu ummayan ibni Mâhanın ordusunun orta bölümü büyük kayıplar vererek gerilemeğe mecbur oldu.

Bu muvaffakiyetten cesaret alan Tahirin sol cenahmdaki kuvvetleri de bir hamle yaparak ibni Mahnâm sağ cenahını bozguna uğrattılar.

Şimdi Tahirin ordusunun kuvvei mâneviyeleri yükselmiş, gerilemeğe mecbur olan hasımlarına ağır darbeler indirmeğe başlamışlardı.

Ordusunun fena bir şekilde bozguna uğradığını gören